ЗВЯЗДА

5 красавіка 1996 г. пятніца, № 93 (22896)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

РОЗГАЛАС

НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ ЗАРПЛАТУ ЗА САКАВІК СПАДЗЯЮЦЦА ВЫПЛАЦІЦЬ СВОЕЧАСОВА

У асноўным графік выплаты заработнай платы на прадпрыемствах беларускай сталіцы складзены такім чынам, што падтрымку ў свой бюджэт грамадзяне атрымліваюць не раней чым 10—12 чысла кожнага месяца. І гэта пры тым, што аванс выплачваюць далёка не ўсюды.

На званкі нашага карэспандэнта пераканаўча сцвярджалі, што ніякіх затрымак з выплатай зарплаты не будзе на кандытарскай фабрыцы «Камунарка», на Мінскім заводзе аўтаматычных ліній, на шэрагу іншых прадпрыемстваў горада. Ды і ранейшая практыка (нават у самыя горшыя часы) сведчыць, што затрымкі на меншых прадпрыемствах, як правіла, не было. На тых жа «аўтаматычных лініях» ніколі болей як на тыдзень рабочых не падводзілі, праўда, тут шукаюць і іншыя шляхі для своечасовай выплаты заробку. Напрыклад, апошнім часам у лік будучай зарплаты (вядома, па цэнах шмат ніжэйшых, чым рынкачныя) працаўнікам (але толькі тым, хто пажадае) выдавалі дарослыя і дзіцячыя курткі, спартыўныя касцюмы.

На тых прадпрыемствах, што з'яўляюцца філіяламі (як, напрыклад, абутковая фабрыка навукова-вытворчага аб'яднання «Прамень»), пакуль што ў сумненнях: своечасовасць выплаты заработнай платы залежыць ад галаўнога прадпрыемства.

А тым часам Асацыяцыя прафсаюзаў (аб гэтым нам паведаміў дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Аляксандр Бухвостаў) выказвае занепакоенасць. Яшчэ 7 лютага па просьбе рабочых прамысловых прадпрыемстваў асацыяцыя звярнулася ў парламент з просьбай надаць заработнай плаце статус першачарговай выплаты, адлюстраваўшы гэта і ў Законе аб прадпрыемствах і ў Кодэксе законаў аб працы. Адказу няма і па сённяшні дзень.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

І ЎСЁ Ж БЯГУЦЬ У БЕЛАРУСЬ ЗА ЛЕПШАЙ ДОЛЯЙ

Беларусь стала прыстанішчам, прыцягальным для грамадзян многіх дзяржаў.

Як стала вядома карэспандэнту БЕЛТА, пераважная колькасць бежанцаў не з краін СНД, якія знаходзяцца ў нашай рэспубліцы, з'яўляюцца грамадзянамі Афганістана. Агульная колькасць зарэгістраваных прадстаўніцтвам ААН у Рэспубліцы Беларусь выхадцаў з гэтай цэнтральна-азіяцкай краіны дасягнула ў 1995 годзе 1600 чалавек. Затым ідуць грамадзяне Эфіопіі — 80 чалавек і Ірана — 58 чалавек. Акрамя таго, у Беларусі пражываюць жыхары Ірака, Пакістана, Шры Ланкі і Самалі.

Значная частка бежанцаў з гэтых дзяржаў — былыя студэнты, якія не жадаюць вяртацца дамоў. Некаторыя з іх спрабуюць выкарыстаць Беларусь як перавалачны пункт на шляху ў краіны Заходняй Еўропы. Як вядома, грамадзяне з краін СНД, якія шукаюць прыстанішча, рэгіструюцца ў Беларусі Дзяржаўнай міграцыйнай службай. У перыяд з 1992 па 1994 год іх было зафіксавана больш як 25 тысяч чалавек. Найбольшая колькасць бежанцаў прыбыла ў Беларусь з Расіі — каля 1100 чалавек, затым ідуць ва ўбываючым парадку Казахстан, Латвія і Літва. Больш за палову прыбыўшых у рэспубліку — этнічныя беларусы, якія вяртаюцца на сваю гістарычную радзіму. Сярод перасяленцаў іншых нацыянальнасцей — пераважна рускія і ўкраінцы. Як адзначаюць спецыялісты міграцыйнай службы, агульны паток бежанцаў мае прыметную тэндэнцыю да зніжэння. Адна з прычын такой з'явы — пагаршэнне эканамічнага становішча ў Беларусі. Акрамя таго, цяпер у нашай рэспубліцы няма заканадаўча замацаванага статусу бежанца або асобы, якая шукае прыстанішча. А тыя, хто трапляе пад гэту катэгорыю, сацыяльна не абароненыя, ім цяжка знайсці работу.

Вадзім МІЛІЦЫН, БЕЛТА.

КАМАРОЎКА БЯРЭ ТАЙМ-АЎТ

Вясна, як вядома, час аднаўлення і ў прыродзе, і ў настроі людзей. Абудзіўшыся ад зімовай спячкі, усе і ўсё імкнуцца да чысціні і парадку.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў адміністрацыі Камароўскага рынку сталіцы, у сувязі з правядзеннем санітарна-тэхнічных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы будынкаў і плошчаў да эксплуатацыі ў вясновa-летні сезон, галоўная харчовая «крама» Мінска 8, 9, 10, 11 красавіка працаваць не будзе. Па завяршэнні ўсіх неабходных работ Камароўка зноў расчыніць дзверы для прадаўцоў і пакупнікоў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВЫНІКІ ЧАРНОБЫЛЯ ПЕРАВЫШАЮЦЬ ВЫНІКІ АТАМНАЙ БАМБАРДЗІРОЎКІ

Беларускія дзеці, якія пацярпелі ад наступстваў чарнобыльскай катастрофы, у большай ступені схільныя да рака шчытападобнай залозы, чым японскія дзеці, якія перанеслі атамную бамбардзіроўку. Аб гэтым сведчаць даныя даследавання, праведзенага групай вучоных з універсітэта горада Нагасакі.

Японцы праводзілі свае даследаванні ў Гомелі ў перыяд з мая 1991 па чэрвень 1995 года. За гэты час пухліна шчытападобнай залозы была выяўлена ў 26 гамяльчан ва ўзросце да 15 гадоў. Вучоныя прыйшлі да высновы, што ў 16 з іх, што складае 61,5 працэнта, пухліна з'яўляецца злаякаснай.

Паводле даных японскіх даследчыкаў, у Беларусі на адзін мільён дзяцей штогод прыпадае 100 выпадкаў рака шчытападобнай залозы. У свеце ў сярэднім гэты паказчык складае ад 0,5 да 3 выпадкаў.

Эдуард ПІВАВАР, БЕЛТА.

ПАГАРЭЛІ НА «ДРУЖБЕ»

Нашумелая гісторыя аб крадзяжы паліва з нафтаправада «Дружба» на ўчастку Крычаўскага раёна нарэшце завяршылася.

Нідзе не працаваўшыя браты-блізняты з Мсціслаўля Ігар і Алег Сяргеевы, а таксама вадзіцель смаленскага завода «Вымяральнік» Аляксандр Алфімаў, якія выпампавалі праз патайную адводку ў трубе каля 22 тон таннага дызельнага паліва больш як на 39 млн. рублёў, асуджаны Мсціслаўскім народным судом да пазбаўлення волі ад 6 да 8 гадоў з утрыманнем у ВПК узмоцненага рэжыму. Выявілі начных раскрадальнікаў супрацоўнікі дарожнай службы Мсціслаўскага РАУС.

Аляксандр МІХАЙЛАЎ.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«Беларуска-расійская інтэграцыя можа і павінна кансалідаваць наша грамадства»

4 красавіка Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка правёў прэс-канферэнцыю па выніках яго візіту ў Маскву і падпісання Дагавора аб стварэнні Супольніцтва Суверэнных Рэспублік.

А. Лукашэнка зазначыў, што беларускі і расійскі народы павінны жыць разам, гэтая думка [illegible] на двух рэферэндумах, 1991 і 1995 гг., адна Расія і Беларусь не маюць намеру адрадзіць Савецкі Саюз, а хацелі б толькі ўзяць у яго лепшае. Паводле слоў А. Лукашэнкі, нашы краіны будуць ствараць [illegible] па аб'яднанню іх матэрыяльных і інтэлектуальных магчымасцей дзеля вырашэння агульных праграм. Паводле слоў Прэзідэнта, гэты дагавор будзе працаваць на ўсе катэгорыі насельніцтва нашай краіны, але перш за ўсё на моладзь і старых: у выніку падпісання адкрываецца магчымасць для адукацыі і працаўладкавання на тэрыторыі Расіі, а таксама будзе уніфікавана беларускае і расійскае заканадаўства з пытанняў пенсійнага забеспячэння, [illegible] і сацыяльнага забеспячэння і інш. «Стварэнне Супольніцтва — гэта пачатак новага этапа інтэграцыі, на сённяшні юрыдычна аформлена тое, што склалася ў адносінах паміж нашымі краінамі да-факта», — зазначыў А. Лукашэнка.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Беларусь атрымае выгаду ад падпісанага дагавора і пашыранага эканамічнага супрацоўніцтва з Расіяй ў памеры 1 млрд. долараў. Прыкладна такая ж, на думку беларускага Прэзідэнта, выгада ад гэтага дагавора і ў Расіі. Аднак гэта не азначае, што цяпер можна скласці рукі і нічога не рабіць, падкрэсліў А. Лукашэнка, мы стварылі ўмовы для больш эфектыўнай работы нашых прадпрыемстваў і прадпрымальнікаў.

АБ СУВЕРЭНІТЭЦЕ БЕЛАРУСІ

Разам з тым А. Лукашэнка падкрэсліў, што ў выніку падпісання гэтага дагавора абедзве дзяржавы застаюцца суверэннымі, ніхто не страціць сваёй незалежнасці, наадварот, лічыць А. Лукашэнка, Беларусь толькі ўмацуе сваю незалежнасць і суверэнітэт, абапіраючыся на магутную Расійскую Федэрацыю. На яго думку, нельга разглядаць Беларусь як дробную краіну ў параўнанні з Расіяй, [illegible] эканамічны патэнцыял. [illegible] Праблема канфедэрацыі, на думку А. Лукашэнкі, будзе абавязкова вырашана ўсім народам на рэферэндуме.

ПРА ОРГАНЫ СУПОЛЬНІЦТВА

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што надзяржаўныя органы Супольніцтва будуць на роўных правах фарміравацца дзвюма краінамі, на яго думку, тут нават аддадзены прыярытэт Беларусі, бо менавіта яе кіраўнік стаў Старшынёй Вышэйшага савета. Выканаўчы камітэт Супольніцтва, які ўзначаліў В. Чарнамырдзін, будзе размешчаны ў будынку адміністрацыі прэзідэнта Расійскай Федэрацыі. А. Лукашэнка зазначыў, што няма патрэбы вызначаць нейкі горад сталіцай Супольніцтва, бо гэта не [illegible] інфармацыі. Колькасць апарату надзяржаўных органаў А. Лукашэнка акрэсліў у 100 чалавек, якія будуць набірацца [illegible] з канкрэтных праграм Супольніцтва.

ПРА ПАДЗЕІ 2 КРАСАВІКА Ў МІНСКУ

А. Лукашэнка зазначыў, што беларуска-расійская інтэграцыя можа і павінна кансалідаваць наша грамадства, аднак ён негатыўна ацэньвае [illegible] А. Лукашэнка выказаў сваю незадаволенасць аб тым, як была адлюстравана гэтая акцыя расійскімі тэлевізійнымі каналамі (ГРТ, РТБ і НТБ), і заявіў, што ён вядзе перамовы з кіраўніцтвам гэтых кампаній аб тым, каб некаторыя журналісты, акрэдытаваныя ад гэтых СМІ ў Мінску, «працавалі тут апошнія дні». Рэзка выказаўся А. Лукашэнка і ў адносінах да некаторых дыпламатаў, якія, паводле яго інфармацыі, ішлі ў галаве калоны дэманстрантаў. «Асобным дыпламатам мы заявілі свой пратэст і папрасілі, каб яны пакінулі нашу дзяржаву. Мы будзем тут дзейнічаць як суверэнная і незалежная дзяржава», — заявіў А. Лукашэнка, які назваў акцыю 2 красавіка незаконнай. [illegible]

ПРА ВАЙСКОВЫЯ ПРАБЛЕМЫ

Гаворачы аб ваенным супрацоўніцтве Расіі і Беларусі ў рамках стварэння Супольніцтва, А. Лукашэнка заявіў, што нашы краіны і так недалёка адышлі адна ад адной у ваеннай сферы. [illegible] ля Ганцавіч. «Расіяне павінны быць упэўнены, што з захаду ім пагрозы не будзе», — зазначыў А. Лукашэнка, маючы на ўвазе, што беларускае войска будзе выконваць саюзніцкія функцыі ў адносінах да Расіі. «У нас класная армія, арганізаваная, дысцыплінаваная, узброеная па апошняму слову тэхнікі», — зазначыў А. Лукашэнка.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

АБ ЧЫМ НАПІСАНА Ў ДАГАВОРЫ?

Як вядома, прэзідэнты Расіі і Беларусі Барыс Ельцын і Аляксандр Лукашэнка падпісалі 2 красавіка ў Маскве Дагавор аб стварэнні Супольніцтва Суверэнных Рэспублік. Гэтая падзея выклікала вялікі рэзананс у дзвюх нашых краінах і ва ўсім свеце. «Звязда» прапануе сваім чытачам пазнаёміцца з асноўнымі момантамі, адлюстраванымі ў падпісаным дагаворы.

(Удакладнім, што дагавор яшчэ падлягае ратыфікацыі).

У артыкуле першым сцвярджаецца, што Расія і Беларусь вырашылі на добраахвотнай аснове стварыць палітычна і эканамічна глыбока інтэграванае Супольніцтва Суверэнных Рэспублік у мэтах аб'яднання матэрыяльнага і інтэлектуальнага патэнцыялаў сваіх дзяржаў для пад'ёму эканомікі, стварэння роўных умоў павышэння ўзроўню жыцця народа і духоўнага развіцця асобы. Такая мэта стварэння гэтага Супольніцтва. Асобна падкрэслена, што Супольніцтва заснавана на прынцыпах суверэнітэту і роўнасці бакоў, дэмакратыі і павагі да правоў чалавека, агульнапрызнаных прынцыпаў і нормаў міжнароднага права.

У дагаворы сцвярджаецца, што Расія і Беларусь будуць узгадняць сваю знешнюю палітыку, узаемадзейнічаць у забеспячэнні бяспекі, ахове межаў і барацьбе са злачыннасцю. Будуць распрацоўвацца агульныя прынцыпы ваеннага будаўніцтва, выкарыстання элементаў ваеннай інфраструктуры ў адпаведнасці з нацыянальным заканадаўствам.

Да канца 1997 года будуць сінхранізаваны этапы, тэрміны і глыбіня эканамічных рэформаў у дзвюх краінах для стварэння роўных магчымасцей у эканамічнай дзейнасці. Будзе ствараца уніфікаваная сістэма антыманапольнага заканадаўства, падаткаў, дзяржаўнай падтрымкі вытворчасці, рэжыму інвестыцый, нормаў і правілаў аховы працы, а таксама будзе завершана стварэнне агульнай мытнай прасторы з аб'яднанай службай кіравання.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

У ЭПІЦЭНТРЫ АВАРЫІ ЧАРНОБЫЛЬСКІЯ ПРАБЛЕМЫ ЎСПРЫМАЮЦЦА БОЛЬШ ВОСТРА, ЧЫМ У ПАРЛАМЕНЦКІХ ЗАЛАХ

Вярхоўны Савет Украіны стаў першым месцам сустрэчы ўсіх удзельнікаў рабочай паездкі міжпарламенцкай групы дзяржаў — удзельніц СНД па раёнах, што больш за ўсё пацярпелі ад вынікаў чарнобыльскай аварыі. Парламентарыі, вучоныя і эксперты з Беларусі, Украіны, Расіі, Казахстана і Малдовы, якія сабраліся 3 красавіка ў Кіеве, сталі ўдзельнікамі пяцідзённага выязнога семінара «Праблемы радыяцыйнай бяспекі ў дзяржавах Садружнасці», арганізаванага па ініцыятыве Савета Міжпарламенцкай асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД.

Адкрываючы сустрэчу, спікер украінскага парламента Аляксандр Мароз падкрэсліў, што, адасобіўшыся, дзяржавы, якія пацярпелі ад катастрофы, не змогуць справіцца з грузам чарнобыльскіх праблем. Вырашыць іх можна толькі аб'яднанымі намаганнямі. Гэту думку прадоўжыў у сваім выступленні Старшыня Вярхоўнага Савета нашай рэспублікі Сямён Шарэцкі, які ўзначаліў міжпарламенцкую групу. Ён паведаміў прысутным, што пры падпісанні беларуска-расійскага «Дагавора аб утварэнні Супольніцтва» ў ліку першачарговых сумесных праграм Аляксандр Лукашэнка назваў праграму ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай аварыі. Сямён Шарэцкі выказаў упэўненасць, што і кіраўніцтва Украіны падтрымае гэту праграму.

Кіраўнік беларускага парламента праінфармаваў удзельнікаў семінара аб постчарнобыльскай сітуацыі ў нашай краіне. Ён адзначыў, што чарнобыльская трагедыя стала яшчэ адным цяжкім выпрабаваннем у гісторыі беларускага народа. 3 тысячы 221 населены пункт рэспублікі знаходзіцца ў зоне радыеактыўнага забруджвання, а звыш чатырохсот населеных пунктаў засталіся без жыхароў. Практычна кожны пяты беларус вымушаны жыць пад уздзеяннем павышанага ўзроўню радыяцыі, канстатаваў Сямён Шарэцкі.

Раніцай 4 красавіка міжпарламенцкая група пакінула ўкраінскую сталіцу і накіравалася туды, адкуль дзесяць гадоў таму прыйшла бяда — непасрэдна на Чарнобыльскую АЭС. Тут члены дэлегацыі сустрэліся з кіраўніцтвам станцыі і азнаёміліся з яе работай. Наступным пунктам іх чарнобыльскага маршруту стаў горад Славуціч. А вечарам быў узяты курс на Беларусь. На 5 красавіка запланавана наведванне раёнаў Гомельскай вобласці. У гэты ж дзень выязны семінар перамесціцца ў Гомель. Тут парламентарыі сустрэнуцца з кіраўніцтвам Гомельскай, Магілёўскай і Брэсцкай абласцей, а таксама з прадстаўнікамі Міністэрства аховы здароўя Беларусі і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і абароне насельніцтва ад вынікаў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС.

Эдуард ПІВАВАР, БЕЛТА.
Кіеў—Славуціч.

НАПЯРЭДАДНІ ПАВОДКІ МОЛІМСЯ НА НАДВОР'Е?

Адбылася сумесная аператыўная нарада Міністэрства ўнутраных спраў і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Рэспублікі Беларусь пад старшынствам камандуючага УВ Ю. Сівакова і начальніка ўпраўлення МНС А. Панамарова.

Выклікана яна паводкай на тэрыторыі краіны, якой усе чакаюць. Прыродныя перадумовы для трывогі ёсць вось ужо больш за два месяцы. Так, і па сённяшні дзень на ўзбярэжжах Заходняй Дзвіны, Сожа, Дняпра, Прыпяці і іншых рэк захоўваецца снежнае покрыва вышынёю 25—40 см, а таўшчыня лёду яшчэ большая — 60—70 см. Да таго ж, прамерзла глеба на глыбіню больш аднаго метра. Вынік — запасы накопленай вільгаці перавышаюць норму працэнтаў на 30—40. І калі водная стыхія хлыне, то будуць затоплены амаль 1,5 млн. гектараў.

Як вядома, Прэзідэнт выдаў Указ аб прывядзенні нацыянальнай сістэмы грамадзянскай абароны ў рэжым павышанага функцыянавання, але і да гэтага ўсе зацікаўленыя ведамствы ўжо пачалі падрыхтоўку да ліквідацыі вынікаў магчымага бедства. Створана аператыўная група пры камісіі па надзвычайных сітуацыях Кабінета Міністраў, праводзяць інтэнсіўную разведку і рэкагнасцыроўку мясцовасці абласныя і раённыя штабы ГА, аддзелы і камісіі па НС, строга кантралююцца больш як 1000 населеных пунктаў, якія могуць быць адрэзаны ад камунікацый.

Увогуле ж, хоць такі план узаемадзеяння органаў кіравання і сіл пры катастрофе распрацаваны, аднак яго дэталі пастаянна ўдакладняюцца, спрагназіравана сітуацыйная карта па пропуску паводкі. Застаецца толькі праблема фінансавання комплексу выратавальных мерапрыемстваў. «Белнафтапрадукт» абяцае 5,5 тыс. тон гаруча-змазачных матэрыялаў, «Белмеліяводгас» — экскаватары, бульдозеры, «Белкаапсаюз» — тавары для сяльчан, Мінабароны — 35 каманд падрыўнікоў, верталёты, самалёты, УВ МУС — аўтакалоны, салдат-ліквідатараў, штабы ГА з усёй тэхнікай. Агульныя затраты на паводкавую сітуацыю, паводле папярэдніх ацэнак, складуць 172 млрд. рублёў.

Што яшчэ цікава, ужо вядуцца падрыўныя работы ў Давыд-Гарадку і Слоніме, а на крайні выпадак ёсць магчымасць бомбавых удараў па лядовых таросах з паветра. Такая ж неспрыяльная сітуацыя, як у нас, захоўваецца ў Літве і на Украіне.

Сяргей ХРЫПАЧ, прэс-цэнтр МУС.

АФІЦЫЙНА

ТЭЛЕФОННАЯ РАЗМОВА СТАРШЫНЬ ДВУХ ПАРЛАМЕНТАЎ

Адбылася тэлефонная размова Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Сямёна Шарэцкага са Старшынёй сейма Літоўскай Рэспублікі Чэславасам Юршэнасам, у час якой было абмеркавана пытанне ўзаемнай ратыфікацыі парламентамі падпісаных раней двухбаковых дагавораў паміж Беларуссю і Літвой. С. Шарэцкі запрасіў кіраўніка сейма Літоўскай Рэспублікі наведаць у красавіку Беларусь з афіцыйным візітам.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета — БЕЛТА.

У КАБІНЕЦЕ МІНІСТРАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў прапанову Міністэрства аховы здароўя, узгодненую з Міністэрствам замежных спраў і Міністэрствам юстыцыі, аб заключэнні дагавора паміж урадам нашай рэспублікі і Сусветнай арганізацыяй аховы здароўя аб статусе Бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя па сувязі і каардынацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

На падпісанне ўказанага дагавора ўпаўнаважаны міністр аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Інеса Драбышэўская.

БЕЛТА.

У КАМІСІЯХ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА

На пасяджэнні Камісіі па прамысловасці, транспарту, будаўніцтву, энергетыцы, гандлю і іншых паслугах насельніцтву, сувязі і інфарматыцы дэпутаты сумесна са спецыялістамі міністэрстваў жыллёва-камунальнай гаспадаркі, архітэктуры і будаўніцтва, а таксама Беларускага інстытута дзяржаўнага будаўніцтва і заканадаўства разгледзелі змяненні і дапаўненні, прапанаваныя Мінжылкамгасам для ўнясення ў Жыллёвы кодэкс. Падрыхтаваныя законапраекты аб сумесным домаўладанні, аб рэгістрацыі правоў на нерухомую маёмасць, а таксама пастанова Кабінета Міністраў аб парадку фінансавання і прадастаўлення ў 1996 годзе бязвыплатных жыллёвых субсідый (да 70 працэнтаў) павінны ўнесці істотныя карэктывы ў Жыллёвы кодэкс, прыняты Вярхоўным Саветам у 1995 годзе. Праект са змяненнямі і дапаўненнямі будзе накіраваны на разгляд зацікаўленым парламенцкім камісіям, а таксама міністэрствам і ведамствам. Да канца мая плануецца вынесці падрыхтаваны камісіяй дакумент на абмеркаванне сесіі.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета — БЕЛТА.

ВЫЗВАЛЕНЫ АД ПАСАДЫ

Пастановай Кабінета Міністраў Казакевіч Іван Якаўлевіч вызвалены ад пасады старшыні Камітэта па фармацэўтычнай і мікрабіялагічнай прамысловасці пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь згодна з пададзенай заявай (арт. 31 КЗаП Рэспублікі Беларусь).

БЕЛТА.

ВЕНГЕРСКАЯ ДАПАМОГА БЕЛАРУСКІМ ВАЙСКОЎЦАМ

У Мінску адбылася сустрэча міністраў абароны Рэспублікі Беларусь і Венгерскай Рэспублікі. Нагодай для візіту міністра абароны Венгрыі пана Дзёрдзі Келеці ў нашу краіну стала падпісанне трох пагадненняў паміж беларускім і венгерскім бакамі.

Галоўным плёнам сустрэчы з'яўляецца кантракт, згодна з якім адбудзецца каскадзіраванне самай што ні ёсць баявой тэхнікі. У дадзеным выпадку, відаць, варта растлумачыць, што гэта азначае — каскадзіраванне? У выніку двухбаковых намаганняў на 100 адзінак будзе скарочаны танкавы парк сухапутных войскаў. Але ж беларускія танкі (у дадзеным выпадку — Т-72) не будуць знішчаны. Узброеныя Сілы нашай краіны прадаюць іх венгерскаму боку як дзеючую, прыдатную для выкарыстання баявую тэхніку. А вось венгерскія вайскоўцы выведуць з карыстання 100 адзінак сваіх танкаў, але больш устарэлай мадыфікацыі.

У выніку Беларусь атрымае ў свой бюджэт даволі прыстойны прыбытак. Пры гэтым будуць выкананы патрабаванні па скарачэнню баявой тэхнікі нашай дзяржавай. Астатнія дакументы датычацца паставак запчастак венгерскаму боку, а таксама паставак перасовачных рамонтных сродкаў.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

«ФІЛІПС» ПАДАРЫЎ МІНЧАНАМ СВЯТЛО

Каралеўскі падарунак атрымала беларуская сталіца ад сусветнавядомай фірмы «Філіпс». Яе прадстаўнікі бязвыплатна перадалі мінскаму мэру Уладзіміру Ярмошыну 216 новых асвятляльных лямпаў, кожная з якіх каштуе тысячу амерыканскіх долараў.

Як стала вядома карэспандэнту БЕЛТА, прымяненне лямпаў гэтай фірмы дае магчымасць расходаваць у 5—7 разоў менш энергіі. Акрамя таго, яны даўгавечныя. Дарэчы, у апошнім мінчане змогуць пераканацца самі. Падораныя лямпы будуць асвятляць праспект Францыска Скарыны, а таксама плошчы Незалежнасці і Перамогі.

Ігар РУБАН, БЕЛТА.

ЧАРНОБЫЛЬСКІ БОЛЬ — ПРАЗ ДЗІЦЯЧЫЯ ВОЧЫ

Чарнобыль... Чорны і боль... Па жорсткай іроніі лёсу гэтыя словы спалучыліся ў адным, выкінуўшы на Беларусь, лёсы шматлікіх ахвяр сваю здвоеную моц страшэннай радыяцыі...

Думаецца, невыпадкова выстава, якая адкрылася ўчора на другім паверсе Дома друку ў Мінску, была менавіта больш чорна-белай, чым каляровай. Гэта як жыццё — да і пасля, нешта светлае і потым — цемра...

З фотаздымкаў У. Шубы і А. Талочкі «Пакінутае назаўсёды», «Пажар — частая з'ява ў зоне» мёртвыя вокны, чорныя калы і пакінутыя калодзежы, здаецца, устаюць перад вачыма як жудасныя карцінкі дрэннага сну. А перасяленец Коля Івароўскі глядзіць з фотаздымка С. Жалудовіча і У. Шубы з такім болем і нямым крыкам, што, здаецца, гэтыя вочы будуць прыгадвацца ўвесь час.

Фотавыстава падрыхтавана Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па друку, БЕЛТА, Грамадскім прэс-цэнтрам.

Сяргей КУРКАЧ.

ГРОШЫ

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ у камерцыйных банках на 4 красавіка 1996 г.

Назва банка	Долар ЗША Купля	Долар ЗША Продаж	Нямецкая марка Купля	Нямецкая марка Продаж	Расійскі рубель Купля	Расійскі рубель Продаж	Тэлефоны
Белбізнесбанк (гал. аперац. упраўл.)	12900	13250	8600	9000	2.55	2.75	769-533
Белбізнесбанк (гар. дыр.)	12800	13200	8500	8900	2.50	2.65	271-906 067
ФК «Вераніка»* (за расійскія рублі)	12900 4900	13050 5000	8600	8900	2.60	2.66	531-504
Банк «INKO» (за расійскія рублі)	12950 4000	13100 4080	8600	8900	2.60	2.71	238-020
Мінскі транзітны банк*	12800	13100	8500	8900	2.50	2.65	298-174
Ф-л 0104 АКБ «Минский транзитный банк»	12800	13000	8550	8750	2.50	2.65	372-825
Народны банк	12800	13000	8650	8800	2.52	2.62	238-610
«Алімп»	12750	13100	8400	8850	2.50	2.70	589-649
Ф-л № 1 АКБ «Алімп»	12910	13100	8600	8700	2.50	2.60	291-646
Магазін «Панарама», фірмы «Энергія ГмбХ»	12650	13100	8400	9100	2.52	2.62	265-612
Нацыянальны банк РБ (курс для безн. разл.)	11500		7765.02		2.37		
Цэнтрабанк Расіі	4863		3282.48		100 бел.р. 37.62		

* — Аперацыя з валютай звыш 1000 $ праводзіцца на дагаворных умовах

Агенцтва Граўцова.

БЕЛАРУСКІ РУБЕЛЬ ПЕРАЖЫЎ УЗРУШЭННЕ: КУРС ДОЛАРА ЎЗРОС НА 340 ПУНКТАЎ

Апошнія падзеі на Міжбанкаўскай валютнай біржы, калі звыклая стабільнасць беларускага рубля ў адносінах да амерыканскага долара была парушана, ставяць кропку на больш чым гадавой «цвёрдасці» нашых разліковых білетаў.

Адбылося для многіх незвычайнае (хутчэй, нечаканае, аб неабходнасці чаго казалі аналітыкі) — за адзін дзень таргоў, а менавіта ў сераду, амерыканскі долар набраў адразу 340 «ачкоў» і курс яго склаў 11.840 беларускіх рублёў. Прычым, адзначым і той немалаважны факт, што на гэты раз попыт на валюту перавысіў прапанаванне больш чым у 3 разы. Цалкам верагодна, што ў гэтай сітуацыі Нацбанк вырашыў не выпрабоўваць лёс. Не выклікае сумненняў і тое, што пярэчыць гэтаму кроку не збіраюцца і ў вышэйшых эшалонах улады. Нагадаем, што Прэзідэнт краіны сваім указам устанавіў на паўгоддзе верхнюю і ніжнюю мяжу «свабоднага плавання» курса USD: яна складае 11.300—13.100 беларускіх рублёў за долар. Як бачым, запас яшчэ ёсць.

Прыгадаем, што «ланцугі» долар разбіў, як ні дзіўна, толькі ў красавіку, хоць амаль пастаяннае перавышэнне попыту над прапанаваннем цягнецца вось ужо каля васьмі месяцаў. Выключэннем з правіла быў той непрацяглы час, калі з'явіўся ўказ аб абавязковым продажы валюты суб'ектамі гаспадарання. Банкаўскія спецыялісты не браліся прагназіраваць, калі на біржы справа скончыцца чарговым павышэннем каціроўкі долара, спасылаючыся на прымусовае ўтрыманне курса. І сёння яны спакойна сочаць за сітуацыяй на рынку: тлумачэнне наконт межаў вагання курса «цвёрдай» валюты, як кажуць, у дадатковых тлумачэннях не мае патрэбы.

На рынку наяўнай валюты беларускі рубель таксама саступіў дарогу «зелені». У канцы сакавіка—пачатку гэтага месяца долар актыўна пачаў набіраць вагу, і зараз яго курс ужо пераскочыў трынаццацітысячную мяжу. Некаторыя абменныя пункты прадаюць долары нават па 14 тысяч. Несумненна, што на курсе наяўнага долара «адбілася» выплата зарплаты на прадпрыемствах за снежань, студзень і часткі зарплаты за люты. Зразумела, гэты факт і скарыстаў «зялёны ідал». А тут яшчэ і веснавыя крэдыты на правядзенне сяўбы... Адным словам, нічога загадкавага на рынку наяўнай валюты не назіраецца — такога меркавання прытрымліваюцца банкаўскія спецыялісты. Дарэчы, з'явілася на свет тэлеграма Нацбанка, згодна з якой наяўны курс долара не павінен выскокваць за межы валютнага калідора.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ЗА МЕЖЫ ВАЛЮТНАГА КАЛІДОРА — НІ КРОКУ!

Нацыянальны банк рэспублікі накіраваў тэлеграму камерцыйным банкам.

У ёй, у прыватнасці, гаворыцца, што ў адпаведнасці з Палажэннем НБ Рэспублікі Беларусь ад 13.09.95 г. № 601 «Аб парадку куплі і продажу замежнай валюты і плацежных дакументаў у замежнай валюце за кошт асабістых сродкаў грамадзян на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь» наяўны курс куплі і продажу СКВ устанаўліваецца банкамі ў залежнасці ад попыту і прапанавання, аднак у межах валютнага калідора, гэта значыць не вышэй за адзнаку ў 13.100 беларускіх рублёў за адзін «зялёны».

Як вядома, такая мяжа была ўстаноўлена Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 25 студзеня г. г. Тэлеграма Нацбанка тычыцца і суб'ектаў гаспадарання, якія маюць ліцэнзію на правядзенне дылінгавых аперацый.

М. АЛЯКСАНДРАЎ.

НАЦБАНК ЯШЧЭ РАЗ ПАПЯРЭДЖВАЕ

Нягледзячы на шматлікія папярэджанні ў прэсе нашых грамадзян быць асцярожнымі да шчодрых абяцанак розных кампаній і фірмаў у адзін момант зрабіць іх багатымі, празмерна даверлівых людзей, на жаль, менш не становіцца.

Пацвярджэнне таго — дзейнасць фірмы «Сэкай-інвест», якая зарэгістравана Маскоўскім райвыканкомам у 1993 г. Гэтая фірма працуе на рынку банкаўскіх паслуг, прыцягвае грошы насельніцтва пад вялікія працэнты... без абавязковай у такіх выпадках ліцэнзіі Нацыянальнага банка дзяржавы.

Дарэчы, комплекснай праверкай дзейнасці «Сэкай-інвеста» зараз займаецца Маскоўскі міжраённы аддзел падатковых расследаванняў.

Нацыянальны банк лічыць неабходным папярэдзіць грамадзян, што ні ўрад, ні сам Нацбанк рэспублікі ніякай адказнасці за вяртанне грошай кліентам «Сэкай-інвеста» не нясуць.

Прэс-служба Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь.

РОЗГАЛАС

КАЛІ ЖЫЦЦЁ НЕ ПА КІШЭНІ

На сённяшні дзень чвэрць насельніцтва Пухавіцкага раёна атрымлівае розныя пенсіі і даплаты. Лёсу састарэлых не пазайздросціш: як пражыць на 400 тысяч рублёў (самы распаўсюджаны памер пенсіі), тым больш што затрымка з яе атрыманнем, напрыклад, у мінулым месяцы склала 14 дзён.

Можна смела сказаць, што большасць пенсіянераў жывуць літаральна сілай духу. Нават у магазін «Ветэран», дзе цэны зніжаны, наведвальнікі заходзяць як на экскурсію... Асноўная прадукцыя, якую спажываюць састарэлыя, — пакет малака за 3.700 рублёў ці кефіру за 2 тысячы і паўбохана хлеба за 1.700 рублёў — штодня забіраюць 7.400 рублёў. Калі памножыць гэтую лічбу на 30 дзён, то ўжо атрымліваецца большая частка пенсіі — 222 тысячы «зайцоў». А заплаці за кватэру, камунальныя паслугі, электрычнасць, тэлефон — і ўсё, кашалёк зусім пусты. Таму ўсё часцей пенсіянеры звяртаюцца ў аддзяленне сацыяльнай дапамогі. Летась 613 малазабяспечаным грамадзянам было аднаразова выплачана па 60 тысяч рублёў... Ёсць яшчэ адна служба — сацыяльная дапамога на даму, супрацоўнікі якой дастаўляюць прадукты, лекі, прыбіраюць, словам, робяць усё магчымае, каб падтрымаць адзінокіх састарэлых, інвалідаў. Такіх гаротнікаў у раёне 900 чалавек. Вясковыя пенсіянеры яшчэ неяк імкнуцца трымаць хатнюю жывёлу: курэй, свіней. І на стол такім чынам нешта трапляе, ды і занятак ёсць, каб канчаткова не ўпасці духам...

Аліна ГРЫШКЕВІЧ.

ЭКАНОМІЯ НА ЗДАРОЎІ ЧАРНОБЫЛЬЦАЎ

Сёння ў многіх бальніцах Гомельшчыны адсутнічаюць патрэбныя лекі, няма ўмоў для паўнацэннага харчавання хворых. І людзі з тугой успамінаюць тыя часы, «калі пры камуністах усё гэта было».

Між тым, улады і гатовы былі б забяспечыць хворых усім неабходным, калі б на гэта меліся грашовыя сродкі. А што рабіць, калі, напрыклад, у мінулым годзе абласны бюджэт недаатрымаў каля 260 мільярдаў рублёў? Даводзіцца зараз эканоміць на ўсім, у тым ліку і на медыцыне, на здароўі людзей. З гэтай мэтай у бальніцах працягваецца перавод аддзяленняў на дзённыя стацыянары (ён пачаўся летась), скарачаецца колькасць ложкаў у летні перыяд і да т.п. Згодна з папярэднімі падлікамі, гэтыя і іншыя меры дазволяць зберагчы немалую суму грошай (летась — каля сямі мільярдаў рублёў).

Лічбы і факты, што і казаць, сумныя. Эканомія — гэта добра. Але калі яна — на здароўі чарнобыльцаў?

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ПЕРАДАЮЦЦА ВАЕННЫЯ ЛЯСЫ

У ходзе скарачэння ў Беларусі войскаў, канверсіі вырашаецца далейшы лёс не толькі вызваленых ваенных гарадкоў, палігонаў, але і зямель, лясоў, што належаць Міністэрству абароны.

Сёння 7 ваенных лясгасаў і 6 ваенных лясніцтваў выконваюць усе лесагаспадарчыя мерапрыемствы, нарыхтоўваюць і перапрацоўваюць драўніну для патрэб арміі. Усяго ж лесакарыстаннем занята 414.698 гектар зямель, у тым ліку пакрытых лесам — 213.671.

У адпаведнасці з рашэннямі ўрада і планам рэфарміравання ваеннае ведамства перадае землі і лясы народнай гаспадарцы. За перыяд з 1992 года 74.074 гектары, у тым ліку 46.086 гектараў дзяржлясфонду, сталі «грамадзянскімі». Гэты працэс будзе працягвацца і далей. Аднак, на думку кіраўніцтва Міністэрства абароны, частка палігонаў з ахоўнымі ляснымі зонамі павінна застацца для патрэб абароны. Гэта забяспечыць не толькі эфектыўную баявую падрыхтоўку, але і бяспеку насельніцтва, дазволіць зменшыць магчымы экалагічны і эканамічны ўрон.

Генадзь ХУДЗІНСКІ,
прэс-служба Міністэрства абароны.

ПАКУПНІКІ З БОЛЬШАЙ АСАЛОДАЙ НАБЫВАЮЦЬ ПАКУПКІ Ў ПРЫВАТЫЗАВАНЫХ КРАМАХ

Да такога пераканання прыйшлі супрацоўнікі Міжнароднай фінансавай карпарацыі і аддзела прыватызацыі Брэсцкага гарвыканкома, прааналізаваўшы стан прыватызаваных аб'ектаў. Былі абследаваны дзесяткі брэсцкіх крамаў, сталовых, майстэрняў, рэстаранаў горада.

Паўсюдна выконваюцца ўмовы куплі-продажу. На 1 лютага 1996 года колькасць рабочых месцаў на прыватызаваных прадпрыемствах павялічылася на 117. Тады як расце колькасць беспрацоўных, 117 гараджанам пашчасціла — яны атрымалі добрую працу. 49 прадпрыемстваў значна змянілі сваё аблічча: праведзены рамонт, зменена абсталяванне, палепшаны інтэр'ер. Даследаванне паказала, што ў адрамантаваных крамах працоўныя месцы сталі больш камфортнымі, а пакупнікі з задавальненнем прыходзяць за пакупкамі. Нядаўна ў Брэсце прайшоў чарговы, шаснаццаты па ліку, гарадскі аўкцыён. Увесь прыбытак ад аўкцыёну — 70 мільёнаў рублёў — паступае ў бюджэт Брэсцкай вобласці.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

ЮРЫСТ У КАМАНДЗІРОЎЦЫ

ЗАКОН АБАВЯЗКОВЫ ДЛЯ ЎСІХ,

у тым ліку і для старшыні калгаса імя Калініна Хойніцкага раёна

Прашу вас адказаць мне на такое пытанне. Усюды скарачаюць штаты. Не абышло гэта і наш калгас. Скарацілі адміністрацыйна-кіраўніцкі персанал. Папярэдзілі работнікаў бухгалтэрыі за 2 месяцы да скарачэння і прапанавалі ім іншую работу. Толькі не ў бухгалтэрыі. Ад прапанаванай работы адмовіліся. Праз два месяцы ўсіх звольнілі самі. Цяпер паўстае пытанне аб выплаце трохмесячнай выхадной дапамогі.

Калі ў калектыўным дагаворы, у Статуце калгаса, правілах унутранага распарадку не прадугледжана выплата выхадной дапамогі пры скарачэнні штатаў — чым у такім разе павінна кіравацца адміністрацыя гаспадаркі?

Г. КУЧАРАВА,
калгас імя Калініна
Хойніцкага раёна.

Пісьмо Г. Н. Кучаравай мною праверана з выездам на месца. Аказалася, што яна працуе інспектарам па кадрах калгаса імя Калініна Хойніцкага раёна.

Праведзенай праверкай устаноўлена, што рашэннем праўлення калгаса імя Калініна 11 лютага 1996 года ва ўстаноўленым законам парадку (пасля пісьмовага папярэджання пад распіску аб маючым адбыцца вызваленні ад займаемых пасад і адмовы ад іншых прапануемых вакантных месцаў) былі звольнены з работы па скарачэнню штатаў бухгалтар машынна-трактарнага парка брыгады № 1 Л. І. Кот, бухгалтар па ўліку асноўных сродкаў Е. М. Леаненка і дыспетчар Г. І. Раянок. Аднак па стану на канец сакавіка г. г. ім не была выплачана выхадная дапамога ў сувязі са звальненнем па скарачэнню колькасці ці штату работнікаў.

Каб адказаць на пытанне, ці маюць права Л. І. Кот, Е. М. Леаненка і Г. І. Раянок на атрыманне выхадной дапамогі ў сувязі са звальненнем па скарачэнню штату работнікаў, трэба звярнуцца да заканадаўства аб працы, а таксама да Статута і іншых лакальных актаў калгаса імя Калініна.

Згодна з часткай другой артыкула 2 Кодэкса аб працы Рэспублікі Беларусь працоўныя і звязаныя з імі адносіны, заснаваныя на членстве ў кааператывах, прадпрыемствах і таварыствах калектыўных формаў уласнасці, рэгулююцца заканадаўствам аб працы. Іншае (за выключэннем нормаў, якія пагаршаюць становішча членаў кааператываў, прадпрыемстваў і таварыстваў у параўнанні з заканадаўствам аб ахове працы, аб гарантыях жанчынам, інвалідам і непаўналетнім, а таксама аб плацяжах і ўзносах па сацыяльнаму страхаванню, пенсіённаму забеспячэнню і садзейнічанню занятасці) можа ўстанаўлівацца ва ўстаноўчых дакументах і лакальных актах гэтых кааператываў, прадпрыемстваў і таварыстваў.

Што ж датычыць устаноўчых дакументаў і лакальных актаў калгаса імя Калініна, то ні ў Статуце, ні ў Правілах унутранага распарадку, ні ў калектыўным дагаворы калгаса нічога іншага, акрамя прадугледжанага Кодэксам законаў аб працы, у адносінах да выплаты выхадной дапамогі пры звальненні з работы па скарачэнню колькасці ці штату работнікаў не ўстаноўлена.

Таму ў адпаведнасці з часткай другой артыкула 2 КЗаП і пунктам 1 пастановы пленума Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь ад 17 чэрвеня 1994 г. № 5 «Аб некаторых пытаннях прымянення судамі заканадаўства пры вырашэнні працоўных спрэчак» працоўныя і звязаныя з імі адносіны ў разглядаемым пытанні (выплата выхадной дапамогі пры звальненні з работы па скарачэнню) у калгасе імя Калініна рэгулююцца заканадаўствам аб працы, г. зн. праўленне калгаса, звольніўшы з работы па скарачэнню штату работнікаў Л. І. Кот, Е. М. Леаненка і Г. І. Раянок, **абавязана было вырашыць пытанне і аб выплаце ім выхадной дапамогі ў памеры не менш як трохразовага сярэднямесячнага заработку, прадугледжанага часткай другой артыкула 36 КЗаП Рэспублікі Беларусь.** Аднак праўленне калгаса гэтага не зрабіла, а яго старшыня А. А. Шрамянок аднаасобна вырашыў выхадной дапамогі звольненым з работы па скарачэнню штату не выплачваць, чым груба парушыў дзеючае заканадаўства, на што была звернута ўвага ў працэсе праверкі.

Акрамя гэтага старшыня калгаса сваім незаконным рашэннем аб адмове ў выплаце звольненым па скарачэнню работнікам выхадной дапамогі нанёс пэўны матэрыяльны ўрон узначальваемаму калгасу, паколькі цяпер, акрамя выплаты Л. І. Кот, Е. М. Леаненка і Г. І. Раянок выхадной дапамогі, прыйдзецца выплаціць ім яшчэ і сярэдні заробак за кожны дзень пратэрміноўкі ў выплаце належных сум. І ўсё па віне старшыні калгаса. Такі абавязак прама вынікае з патрабавання Закона Рэспублікі Беларусь ад 2 лютага 1994 года, які дапоўніў артыкул 98 Кодэкса законаў аб працы часткай трэцяй наступнага зместу: «У выпадку нявыплаты па віне наймальніка належных сум звольненаму работніку работнік мае права спагнаць з наймальніка сярэдні заробак за кожны дзень пратэрміноўкі».

У сувязі з вышэйсказаным па выніках праверкі старшыні калгаса імя Калініна А. А. Шрамянку дадзена абавязковае да выканання прадстаўленне аб выплаце Л. І. Кот, Е. М. Леаненка і Г. І. Раянок выхадной дапамогі ў памеры не менш як трохразовага сярэднямесячнага заробку, а таксама выплаце ім сярэдняга заробку за кожны дзень пратэрміноўкі не выплачанай па віне старшыні калгаса належнай выхадной дапамогі пры звальненні — з дня звальнення з работы па дзень выплаты выхадной дапамогі.

У заключэнне хацелася б сказаць, што з гэтага здарэння старшыня калсага імя Калініна А. А. Шрамянок і іншыя асобы павінны зрабіць адпаведныя высновы і ў далейшым цвёрда памятаць і ведаць, што дзеючае заканадаўства з'яўляецца абавязковым. Яму неабходна пранікнуцца пачуццём глыбокай адказнасці за строгае выкананне заканадаўства аб працы, захаванне правоў і законных інтарэсаў нашых працаўнікоў, а таксама ўсвядоміць, што цяпер любыя спробы адступлення ад закона ці абходу яго, чым бы яны ні матываваліся, цярпімымі быць не могуць і атрымаюць прынцыповую ацэнку і адпаведнае рэагаванне Дзяржаўнай інспекцыі па працы і органаў пракуратуры, куды пры чарговым парушэнні законнасці будуць накіраваны адпаведныя матэрыялы.

Віктар ДАМАШЭВІЧ,
галоўны спецыяліст
юрыдычнага аддзела
Савета Федэрацыі прафсаюзаў.

Яўген ЛУГІН:

«Пакуль ёсць зямля, і на ёй працуюць людзі, — павінна быць і партыя, якая абараняе іх інтарэсы»

Апошні з'езд Беларускай сялянскай партыі засведчыў, што ў гэтага палітычнага фарміравання дастаткова ўсялякіх унутрыарганізацыйных праблем. Сённяшні наш субяседнік — кіраўнік партыі Яўген Міхайлавіч Лугін.

— Яўген Міхайлавіч, ходзяць чуткі, што Беларуская сялянская церпіць фіяска. Ці мы памыляемся?

— Не магу з вамі і з тымі, хто распаўсюджвае гэтыя чуткі, пагадзіцца. На мой погляд, пакуль ёсць зямля, і на ёй працуюць людзі, — павінна быць і партыя, якая абараняе іх інтарэсы. Гэта падказвае сусветная практыка. Партыя ж наша стваралася менавіта дзеля таго, каб будзіраваць механізм зямельнай рэформы. І калі гэтая рэформа не праведзена ў поўным аб'ёме, то гаварыць пра фіяска партыі наўрад ці трэба.

— І ў мяне няма ніякіх сумненняў у тым, што сёння хапае клопатаў для вашай партыі. Але ж ці эфектыўная яе праца? Вось, напрыклад, аграрная партыя паказала, на што здольная, правёўшы ў парламент вялікую колькасць сваіх дэпутатаў. Значыць іх, аграрнікаў, вёска падтрымала...

Касцяком аграрнай партыі з'яўляецца старшынска-дырэктарскі корпус. Але ж гэтае фарміраванне стварылі зверху. Найперш — сіламі апарату па кіраванню аграпрамысловым комплексам. У вёсцы моцны стэрэатып трымання за калгасы. Тры пакаленні людзей выраслі пры калгасна-саўгаснай сістэме, і яны не ўяўляюць, як можна жыць іначай. Таму на выбарах і пайшлі супраць нас. Беларускай сялянскай партыі павесілі ярлык разбуральніцы калгасаў. Абвергнуць гэтае перакананне мы не мелі магчымасці. Вясковая грамадскасць не даспела да разумення рэформаў. Сацыялагічнае апытанне сцвярджае, што ўсяго толькі ад 6 да 10 працэнтаў вяскоўцаў гатовы ўзяць зямлю.

— Яшчэ адзін істотны момант. Нашу партыю моцна атаясамліваюць з БНФ. Аўтарытэт фронту, як вядома, на вёсцы даволі невысокі.

— Дык вы і не з БНФ поруч ідзяце, і не з аграрнікамі. І, відаць, не супраць калгасаў... Чым жа тады вызначаецца Беларуская сялянская партыя?

— Мы перакананы, што для паспяховага правядзення зямельнай рэформы і ўтварэння эфектыўнага сельскагаспадарчага механізма неабходны наступныя ўмовы: прыватная ўласнасць на зямлю, дзейнасць іпатэчных (зямельных) банкаў і ліквідацыя камандна-адміністрацыйнай сістэмы кіравання гаспадаркай. БСП прызнае дзве формы ўласнасці на зямлю — прыватную і дзяржаўную. Да апошняй трэба аднесці землі навукова-даследчых устаноў, эксперыментальных баз, буйных жывёлагадоўчых комплексаў і рэзервовы фонд. Астатнія плошчы неабходна перадаваць у прыватную ўласнасць. Дарэнне, здача ў арэнду, заклад у банк і продаж зямлі павінны стаць нормай, як гэта ёсць ва ўсім свеце. Заўважу, што без шырокай сеткі іпатэчных банкаў прыватная ўласнасць на зямлю будзе малаэфектыўнай. Магчымасць закласці зямлю ў банк, атрымаць крэдыт, купіць тэхніку, насенне, угнаенне стварае перспектыву зацікаўленай працы на сябе.

Камандна-адміністрацыйная сістэма кіравання сельскай гаспадаркай давяла яе да поўнага развалу. Бюракратычны апарат неабходна аб'явіць банкрутам і адправіць у адстаўку. Органы кіравання сяляне павінны ствараць самі. Сістэма, заснаваная на прымусе, павінна саступіць месца эканамічнай свабодзе.

— Прабачце, але мне асабіста падаецца, што размаўляем мы на ўзроўні мітынгова-лозунгавай рыторыкі, якую любы эканаміст разаб'е ўшчэнт, абапіраючыся на рэаліі штодзённага жыцця. Якія ў БСП канкрэтныя прапановы, якую тэхналогію рэформы вы прапаноўваеце?

— БСП не навязвае грамадству адзіную мадэль зямельнай рэформы. Няхай кожны сам, згодна з заканадаўствам, робіць выбар. Наш жа пункт гледжання заключаецца ў наступным. Зямельная рэформа адначасова павінна ісці такімі шляхамі: па-першае, трэба ствараць сямейныя гаспадаркі фермерскага тыпу. Другі накірунак — узбуйненне прысядзібных гаспадарак жыхароў вёскі, малых гарадоў. Па-трэцяе, неабходна калгасы і саўгасы пераўтварыць у асацыяцыі сялянскіх, фермерскіх і кааператыўных гаспадарак, акцыянерныя таварыствы і калектыўна-долевыя гаспадаркі.

Эфектыўнасць тэхналогіі рэформы будзе залежаць ад стану заканадаўчай базы, ад развіцця заканадаўства. Прыняўшы закон аб зямлі, неабходна на яго аснове спярша ўтварыць рэзервовы фонд, куды перадаць 15 працэнтаў зямлі калектыўных гаспадарак і 10 працэнтаў дзяржаўнагаляснога фонду. Потым вызначыць сярэдні зямельны пай для кожнай калектыўнай гаспадаркі. І даць права выхаду з яе калгаснікам з паем зямлі і пэўнай доляй маёмасці.

— Не пабягуць людзі з гэтым паем, Яўген Міхайлавіч, сілай давядзецца выкідваць з калгасаў...

— Навошта выкідваць? Не трэба нічога баяцца. Вось нядаўна я вывучаў вопыт зямельнай рэформы ў Малдове. Там зямельны пай атрымалі 800 тысяч грамадзян. А самастойныя гаспадаркі ўтварылі толькі 50 тысяч. Астатнія ці аб'ядналіся ў асацыяцыі сялянскіх гаспадарак, ці ўтварылі акцыянерныя таварыствы.

І што важна: для калгаснікаў, рабочых саўгаса, якія зрабілі выбар на карысць фермерства, неабходна бясплатна афарміць зямельны пай у прыватную ўласнасць.

У нашым сённяшнім заканадаўстве вельмі часта яшчэ сустракаюцца розныя абмежаванні. Як прыклад, памер прысядзібнай гаспадаркі — да аднаго гектара. А фермерскай — толькі да 50 гектараў. Чаму б не зняць гэтыя абмежаванні? Прысядзібная гаспадарка можа павялічвацца да памераў сярэдняга зямельнага паю.

Перакананы, што ў выніку менавіта такіх падыходаў, такога роду пераўтварэнняў зямля прыдбае гаспадара, краіна — карміцеля. Якраз такі падыход, які прапаноўвае Беларуская сялянская партыя, дазволіць правесці зямельную рэформу без разбурэння матэрыяльна-тэхнічнай базы калектыўных гаспадарак, без «чорнага» перадзелу і крывавых разборак.

Гутарыў Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

СІТУАЦЫЯ

Адкормачны цэх рэспублікі на галодным пайку

Беларусь у свой час была не толькі саюзным зборачным цэхам, але і адкормачным. У Брэсцкай вобласці пабудаваны сорак два жывёлагадоўчыя комплексы. А калі да іх прыплюсаваць яшчэ дзесяць птушкафабрык, то карціна атрымаецца ўнушальная. Але пры больш блізкім знаёмстве яна многае страчвае. Справа ў тым, што пераважная большасць комплексаў працуе не на поўную сілу. На палове з іх размешчана менш як пяцьдзесят працэнтаў галоў жывёлы — ад наяўных пастановачных месцаў. І толькі ў трох гаспадарках фермы запоўнены цалкам, а ў калгасе «Расія» Лунінецкага раёна увогуле на 25 працэнтаў вышэй плана. Але гэта выключэнне. А вось у калгасе «Адраджэнне» Ганцавіцкага раёна замест 4000 галоў знаходзіцца ўсяго 577, аналагічная сітуацыя і ў шэрагу іншых гаспадарак, дзе пагалоўе даведзена да крытычнай адзнакі.

На такі крок кіраўніцтва гаспадарак вымушана ісці свядома, бо комплексы становяцца стратнымі. На рэнтабельнасць адмоўна ўплывае кошт энергарэсурсаў і камбікармоў. Гэта прывяло да таго, што мясныя прадукты з нашых жывёлагадоўчых комплексаў ужо не могуць канкурыраваць як на расійскім рынку, так і на заходнім. Напрыклад, мяса ў Галандыі ў два разы танней, чым у нас. Ды што там Галандыя, дастаткова ўбачыць, у якіх памерах вязуць сала з Польшчы, каб прыйсці да высновы, што ў нас з вытворчасцю мясных прадуктаў не ўсё добра. Сабекошт аднаго кілаграма свініны сёння даходзіць да 15 тысяч рублёў. Амаль уся прадукцыя вобласці застаецца на сваім рынку.

Безумоўна, ёсць шэраг вядучых гаспадарак, якія з'яўляюцца рэнтабельнымі. Скажам, саўгас-камбінат «Белавежскі» Камянецкага раёна, комплексы «Астрамечава» і «Заходні» Брэсцкага раёна пераможуць не збіраюцца, але па галіне ў цэлым яны пагоды не зробяць.

Праблему з кармамі кожнаму кіраўніку прыходзіцца вырашаць самому. Гэта раней па высокаму загаду зерне эшалонамі везлі з Казахстана. А зараз яго ў асноўным купляюць на Украіне і ў Расіі. З Казахстанам выйшла «нестыкоўка». У такой сітуацыі цяжка абвінавачваць кіраўніцтва ўсіх рангаў. Нашы жывёлагадоўчыя комплексы ўзводзіліся з разлікам на прывазныя кармы. І тут ніякія падсобныя гаспадаркі і зямельныя надзелы не змогуць забяспечыць той ці іншы комплекс сваім збожжам. Асабліва калі ён налічвае дзесяткі тысяч галоў жывёлы. Можна падлічыць, колькі за год «ператравіць» кармоў комплекс на 80 тысяч свіней, калі на адну галаву адпускаецца два кілаграмы камбікармоў у суткі. За мінулы год толькі аднаго зерня комплексамі было спажыта 50 тысяч тон.

Жывёлагадоўчы комплекс фактычна жыве ў крэдыт. Толькі за гэты год даўгі ўжо складаюць 27,8 мільярда рублёў. А ўзяць тыя ж птушкафабрыкі. У Баранавіцкім раёне іх пяць, і толькі адна рэнтабельная. Тут трэба адзначыць, што птушкафабрыкі спажываюць дужа многа электраэнергіі, а гэта ўплывае на сабекошт прадукцыі.

Усё было б прасцей, каб можна было пакінуць некаторыя комплексы, як тыя ваенныя базы з іх бетоннымі ангарамі. Толькі нават пры жаданні гэтак не выйдзе, бо адначасова з комплексамі будаваліся і пасёлкі для работнікаў гаспадарак. Ды і не абы якія, а часта з размахам, не без элемента паказухі. Сёння тут пражываюць тысячы людзей, жыццё якіх знітавана з гэтымі комплексамі. І калі іх закрыць, то людзей чакае катастрофа. А пакуль што тут працуюць дзіцячыя садкі, школы...

Кіраўніцтва вобласці робіць пэўныя захады, каб выправіць сітуацыю, але многае залежыць не ад яго. Найперш неабходна было б зменшыць падатковы прэс, які моцна ціснe на жывёлагадоўчыя комплексы, разгледзець праблему энергарэсурсаў і крэдытаў.

У любым выпадку пытанняў узнікае многа, і адказваць на іх прыйдзецца.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

КРЫМІНАЛ

Шанцуе сапраўдным прафесіяналам

У леташнім маі з Дняпра паблізу аднаго населенага пункта Гомельшчыны быў выцягнуты труп 32-гадовага мужчыны, да якога мёртвым вузлом была прывязана гіра-двухпудоўка, а рукі закаваны ў сталёвыя ланцугі-наручнікі. Ужо адно гэта сведчыла аб тым, што ахвяра з'яўлялася, як кажуць, моцным арэшкам, бо яго нехта, відаць, баяўся, і аб тым, што забойцы дзейнічалі без усякай літасці — жорстка, нахабна.

Устанавіць асобу тапельца было цяжка. Па адбітках пальцаў вызначылі: гэта — мясцовы камерсант С., які знік без вестак некалькі дзён назад. Але вось задача з усімі невядомымі — хто з ім расправіўся? І за што? Знайсці забойцаў (ці забойцу) — справа вельмі цяжкая. Але крымінальны вышук для таго і існуе, каб выяўляць злачынцаў чаго б гэта ні каштавала.

Пошукі не перапыняліся некалькі месяцаў, і ўжо не толькі ў Рагачове, але і ў Гомелі хто-ніхто думаў і нават папракаў міліцыю: злачынцы як у фігуральным, так і ў літаральным сэнсе гэтага слова надзейна схавалі канцы ў ваду. Процілеглага меркавання былі толькі работнікі крымінальнага вышуку ўпраўлення ўнутраных спраў вобласці, якіх узначальвае намеснік начальніка УУС палкоўнік Мельнікаў. Уладзімір Ільіч ведаў: усе вузельчыкі і вузлы, усе невядомыя гэтага цяжкага злачынства яго людзі развяжуць. Не сёння, не заўтра, дык паслязаўтра ці праз паўгода. Але — развяжуць. І тады забойцы сядуць на сумна вядомую лаву падсудных.

Так яно і здарылася. У лютым 1996 года шматхадовыя камбінацыі небяспечных для грамадства злачынцаў супраць работнікаў крымінальнага вышуку (бо тыя ведалі, хто імі будзе займацца ў першую чаргу, і таму загадзя дэталёва прадумалі як план забойства, так і спосабы ўберагчыся ад усюдыісных сышчыкаў) закончыліся для іх, кажучы мовай шахматыстаў, матам. Не маю права раскрываць тут усе сакрэты выяўлення злачынцаў, але скажу толькі, што пад неабвержнымі доказамі і фактамі яны вымушаны былі прызнацца ва ўчыненым. Мяркую, што чытачам будзе цікава даведацца, якім чынам пазбавіўся жыцця С.

... Жылі-былі тры маладыя чалавекі — С., А. і М., якія лічылі сябе сябрамі. Здружыла ж іх так званая рыначная эканоміка, імкненне зарабіць грошы. А вядома ж усім, што, робячы грошы, хочацца іх усё болей і болей.

Дык вось, С., А. і М. мелі сваю агульную справу, і ў двух апошніх паступова складвалася ўстойлівае меркаванне, што С. абдурвае іх пры рэалізацыі тавару. Ці ж можна такое цярпець? У той жа час і ў галаву С. закралася сумненне: яго партнёры вешаюць яму «лапшу» на вушы. Падазрэнні раслі, агаляючы свае вострыя калючкі, а хутка і зусім ператварыліся ў ультыматум. М. і А., засеўшы за толькі ім вядомыя разлікі, хутка патрабавалі ад С.: гані на бочку чатыры тысячы «баксаў». Ну тыя, што ўтаіў ад іх. С. начыста адмёў гэтае абвінавачанне і заявіў: не, спадары-таварышы, гэта вы мяне абдзіраеце нібы тую ліпку.

Вось такім макарам паміж партнёрамі і прабегла чорная кошка. Ранейшага даверу паміж сябрукамі не стала, але ў курсе іх спраў не быў ніхто, у тым ліку і блізкія родзічы. Тым часам А. і М. ужо распрацавалі план, як выбіць «зялёныя» з С. Трэба заманіць яго далей ад людскіх вачэй, вырашылі яны, і напужаць да дрыжыкаў. Нікуды не дзенецца, падніме рукі ўгору. А калі не? Калі наадрэз адмовіцца?

Тады — адправіць яго на той свет.

Выцягнуць куды-небудзь на прыроду С. доўга не ўдавалася. І тады М. і А. папрасілі яго дапамагчы выбіць ім з аднаго вясковага кліента значную суму долараў, якія той быццам бы не вяртаў ім. С., адчуваючы, што і яму, магчыма, ад гэтага нешта перападзе, згадзіўся. Калі тройца выехала за горад і збочыла з дарогі, да скроні С. быў прыстаўлены пісталет, і тут жа ён зразумеў, што трапіў у пастку. Аказваць супраціўленне сэнсу не было: у любы момант мог пачуцца сухі стрэл (характар сваіх «крутых» сяброў С. добра ведаў).

— Давайце паталкуем, што да чаго, — прапанаваў ён.

— Давай, — быў адказ.

На запясцях С. шчоўкнулі наручнікі, а на яго шыі апынулася гіра-двухпудоўка. Надзьмуўшы паветрам аўтамабільную камеру, А. і М. у вадзе пасадзілі на яе С. і пачалі «перамовы». Праходзілі яны, як кажуць, з пазіцыі сілы, у чым С. упэўніўся адразу. Калі згоды не будзе, папярэдзілі яго, праб'ём камеру — і ты булькнеш у дняпроўскую ваду, дзе цябе, мёртвага, згрызуць ракі і п'яўкі.

С., седзячы на камеры, пад якой чарнела глыбокая рака, даказваў, што ён дзяліў грошы пароўну, сабе нічога лішняга не браў. Але яго довады разумення ў сябрукоў не знаходзілі, і яны пусцілі яго на дно.

— Няпроста было разматаць усе клубкі гэтага цяжкага злачынства, — расказвае Мельнікаў. — Ды работнікі крымінальнага вышуку пастараліся як мае быць.

— Уяўляю гэта. Бо злачынцы — не дурні. Ведаюць, на што ідуць і што іх чакае.

— У 1994 годзе ў вобласці крымінальнымі элементамі было ўчынена 17.159 злачынстваў, у 1995-м — 17.055, мы ж раскрылі іх адпаведна 8711 і 9200, што складае 50,8 і 53,9 працэнта. Па выніках леташняга года ў сістэме Міністэрства ўнутраных спраў мы занялі другое месца па раскрывальнасці злачынстваў.

— А як пачалі сёлетні год?

— Можна сказаць, як ніколі ўдала. Мяркуйце самі. Мы раскрылі ўжо некалькі леташніх цяжкіх злачынстваў і ўсе дзесяць наўмысных забойстваў, якія былі ўчынены ў студзені і двух дэкадах лютага.

... У пачатку снежня адзін гомельскі прыватнік падвозіў вечарам пасажыраў з абласнога цэнтра ў Добруш. Па дарозе яго выкінулі з «Жыгулёў», якія некуды ўгналі (і яшчэ добра, што не забілі, як гэта нярэдка бывае). Знайсці легкавушку на прасторах краін СНД і ўгоншчыкаў (а ў тым, што машыны з такім нумарам у рэспубліцы нашай няма нідзе, у міліцыі ўжо ўпэўніліся), гэта, лічы, тое самае, што знайсці іголку ў стозе сена. І тым не менш, работнікі крымінальнага вышуку натрапілі на след злачынцаў. І дзе б вы думалі? У Запарожскай і Днепрапятроўскай абласцях суседняй Украіны, адкуль пацягнулася нітачка ў сталіцу нашай краіны.

Там, у Мінску, на адной з кватэр, як гаворыцца, злачынцы былі ўзяты цёпленькімі.

А ўзяць арышт забойцаў адзінокага пенсіянера з Рэчыцы, які быў расчлянены на часткі, упакаваны ў мяшок і без галавы і ног выкінуты каля агароджы піўзавода. Толькі месяц спатрэбіўся на тое, каб устанавіць асобу няшчаснага, і адзінаццаць месяцаў — каб цвёрда сказаць: вось яны, забойцы. І, адпаведна, даказаць гэта.

Што і казаць, суровая, цяжкая і нярэдка небяспечная служба ў работнікаў крымінальнага вышуку. Яны заўсёды знаходзяцца на пярэднім краі барацьбы са злачынцамі, якіх зараз распладзілася вялікае мноства.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

КОЛЬКІ КАШТУЮЦЬ НОВЫЯ «ЖЫГУЛІ» НА РЫНКУ?

Пытанне, вынесенае ў загаловак, з надыходам вясны хвалюе ўсё большую і большую колькасць аўтааматараў. Солі на дарогах становіцца ўсё менш, небяспечнага галалёду і снежных заносаў, відаць, не прадбачыцца, наперадзе дачны, а затым і ягадна-грыбны сезон. А таму самы час падумаць пра тое, як лепш ва ўмовах інфляцыі зберагчы свае накопленыя грошы, уклаўшы іх у прыватны транспартны сродак.

З усіх аўтамабільных рынкаў, якія «раскватараваліся» ў беларускай сталіцы і ў непасрэднай блізасці ад яе, бясспрэчным лідэрам застаецца той, што знаходзіцца каля ЦЭЦ-4. Тут самая зручная паркоўка, недарагія ўваходныя білеты, а галоўнае — найбольш багаты выбар. Ну а што яшчэ трэба чалавеку, які вырашыў зрабіць такую дарагую пакупку, як аўтамабіль?

Такім чынам, вы — на «жалезным» рынку. На чым спыніць свой выбар?

Калі хочаце набыць самую танную малалітражку — ВАЗ-1111 «Ака», то пра гэта нават не марце: новых на рынку не бывае. Днём з агнём не знойдзеце і некаторых дарагіх мадыфікацый, асабліва ў рээкспартным выкананні (Niva Carlotta, Samara Sunrise). Цяжка будзе знайсці інжэктарныя легкавікі, таму што за імі актыўна «палююць» расіяне. А вось іншых «Жыгулёў» і «Самар» дастаткова для таго, каб знайсці больш-менш прыдатны варыянт.

Несумненна, самым распаўсюджаным сямействам новых аўтамабіляў «ВАЗ» з'яўляюцца пярэднепрывадныя «Самары» і «Спадарожнікі». Пальму першынства сярод іх стала ўтрымліваюць «дзевяткі», цана на якія вагаецца ад 7300 да 8000 долараў ЗША. Трошкі танней каштуюць «васьмёркі» — 6800—7400 долараў. А «дзевяноста дзевятыя» ацэньваюцца прадаўцамі ў межах 7900—8600 той жа валюты. Розніца ў кошце залежыць ад аб'ёму рухавіка, панелі (старая ці новая), колеру кузава, абіўкі сядзенняў, гумы (айчынная ці імпартная), а таксама — ад жадання ўладальніка хутчэй збыць тавар. Дарэчы, практычна ўсе прадаўцы гатовы знізіць планку на 100—150 долараў.

Прыхільнікам старога пакалення «Жыгулёў» прыйдзецца выбіраць паміж «ВАЗ-2106», «ВАЗ-21053» і «ВАЗ-2107» (гэта самыя распаўсюджаныя мадэлі). Пры гэтым для набыцця «шасцёркі» трэба рыхтаваць каля 6000—6250 амерыканскіх долараў, для «пяцёркі» — 5900—6300, а набыццё «сямёркі» абыдзецца ў 7600—8100 «баксаў». Калі вам трапіцца «ВАЗ-21074» (рухавік 1600 куб.см, 5-ступеньчатая КПП) — прыйдзецца выкладваць пару-тройку соцень долараў дадаткова. А такая ж машына з рухавіком, забяспечаным электронным упырскваннем, абыдзецца на 500—800 «баксаў» даражэй.

Новую «Ніву-Тайгу» вы зможаце набыць прыкладна за 8000 долараў, а папярэднюю мадэль, бадай, не знойдзеце, бо яна знята з вытворчасці.

Вялікай удачай можна лічыць сустрэчу з універсаламі «ВАЗ-21043» і «ВАЗ-21044», пакупка якіх абыдзецца ў 6900—7300 долараў у першым выпадку і да 8300 — у другім.

Аднак на рынку далёка не заўсёды ёсць тая машына, якая вам падабаецца. Як быць у гэтым выпадку? Тады, калі ласка, у аўтасалон «Пушэ», дзе асартымент часам багацейшы за рыначны. У мінулыя выхадныя, напрыклад, тут былі ў продажы наступныя мадэлі: белы «ВАЗ-2106» — 6500, крэмавы «ВАЗ-21043» — 6950, «ВАЗ-21074» колеру сафары — 7300, светла-бежавая «Ніва-Тайга» — 8350, зразумела, долараў.

Яшчэ большым аказаўся асартымент пярэднепрывадных «Лад»: «ВАЗ-2109» колеру светла-кафейны металік — 8200, «ВАЗ-21093» сафары — 7500, чорны «ВАЗ-21093» з новай панеллю і электрычнымі шклопад'ёмнікамі — 8600, «ВАЗ-21099» сафары (аб'ём рухавіка 1300 «кубікаў») — 8100, вішнёвы «ВАЗ-21099» (1500 куб.см, новая панель) — 9450 долараў ЗША.

Трэба ўлічыць, што час ад часу сітуацыя на рынку мяняецца, і раз на раз не прыходзіцца. Таму, калі вам не ўдасца набыць жаданае з першага заходу, — не адчайвайцеся: вам абавязкова пашанцуе з другога.

Аляксандр ТРАХАЧОЎ.

КУЛЬТУРА

МАСТАК НЕТРАДЫЦЫЙНЫ, ТАЛЕНАВІТЫ, З ВЯЛІКІМ ПАТЭНЦЫЯЛАМ

Такое вось першае ўражанне ад персанальнай выстаўкі беларускага мастака Славы Захарынскага, якая ва ўрачыстай абстаноўцы адкрылася днямі ў мінскім Палацы мастацтваў. Гэта першая персанальная выстаўка жывапісу мастака, пра якога шырокая публіка мала ведала. Раней, на працягу 15 гадоў, ён выстаўляўся ў асноўным за мяжой. У нас пра яго хадзілі розныя чуткі, маўляў, элітарны мастак, яго творы цяжказразумелыя, ён папулярны на Захадзе і г.д. Прыхільнікі ж яго творчасці гаварылі, што Захарынскі — гэта новае, свежае слова ў жывапісе Беларусі. Але творы мастака бачылі вельмі нямногія.

Можа таму на прэзентацыю выстаўкі Захарынскага сабралася шмат людзей, у тым ліку міністры, дэпутаты Вярхоўнага Савета, прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса.

Хаця яе адкрыццё па незразумелых прычынах затрымалася амаль на гадзіну, прысутныя нарэшце былі ўзнагароджаны за чаканне спатканнем з яркім самабытным талентам. Творы Захарынскага, на мой погляд, прываблііваюць высокай тэхнікай выканання, глыбокім філасофскім зместам, арыгінальным каларытам. Мяне, напрыклад, асабліва ўразілі дзве серыі: «Фарысеі» і «Пацукі», напісаныя ў нялепшыя часы жыцця мастака. У гэтых творах Захарынскі мне здаўся блізкім па духу да Дастаеўскага.

Магчыма, у той цяжкі перыяд і выспела ў мастака думка пераехаць на Захад. Сярод тых, хто «затрымаў» яго, пераканаў застацца жыць і пісаць на радзіме, былі і супрацоўнікі міністэрства замежных спраў.

А вывеў «у людзі» Захарынскага настаўнік з Глуска Іван Пятровіч Булгакаў. Аднойчы ён у раённай газеце ўбачыў малюнак юнага мастака і адразу адчуў: у хлопца ёсць талент. Настаўнік не памыліўся. Сёння творы Захарынскага захоўваюцца ў многіх замежных калекцыях.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ДЗЕ ТЫ, ДЗЯДЗЬКА-МЕЦЭНАТ?!

Калі дзецям надакучылі гульні, што прыдумваюць і купляюць ім дарослыя, яны знаходзяць сродак не здавацца перад сумам. Вельмі просты сродак — творчасць. Яны лепяць з пластыліну фігуркі, малююць. І вельмі радуюцца, калі дарослыя адзначаюць іх талент.

У верасні 1995 года прайшоў першы дзіцячы пленэр імя М. Шагала, прысвечаны 50-годдзю ААН. Частка калекцыі праз удзельнікаў пленэра перададзена ў музей ААН у ЗША. Гэтая акцыя ўвайшла ў каляндар усіх знамянальных дат, прысвечаных ААН, якія праводзіліся ў краінах свету.

У чэрвені 1996 года плануецца правядзенне другога дзіцячага міжнароднага пленэра, які будзе прысвечаны Антуану дэ Сент-Экзюперы. Удзельнічаць у ім акрамя беларускіх дзяцей вельмі жадаюць дзеці з Аўстрыі, Швейцарыі, Балгарыі, Германіі, Італіі, Прыбалтыкі, краін СНД. Будзе выдадзены каталог пленэра, а карціны, створаныя яго ўдзельнікамі, стануць асновай для арганізацыі галерэі дзіцячага выяўленчага мастацтва. Ініцыятарамі новай доўгатэрміновай культурнай дабрачыннай праграмы для таленавітых дзяцей, якая раней ніколі не праводзілася ні ў адной з краін СНД, сталі Саюз мастакоў, Міністэрства культуры і друку, Міністэрства адукацыі і навукі, Беларускі дзіцячы фонд, ЗАО «Еўралекс», фонд «Дзецям Чарнобыля», Таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі, Асацыяцыя клубаў «Юнеско».

Дарослыя на Беларусі клапоцяцца пра будучых мастакоў і мастачак. Толькі, на жаль, да клопату яшчэ вельмі не пашкодзілі б і грашовыя сродкі. Будучы пленэр цяжка правесці толькі на творчым энтузіязме дзяцей і дарослых арганізатараў. Застаецца спадзявацца, што знойдуцца на Беларусі і дарослыя мецэнаты, неабыякавыя да свету дзіцячых фантазій і мараў. А дапамога для правядзення пленэра вельмі патрэбная.

Неабыякавыя могуць патэлефанаваць у Мінску 27-23-37, 27-37-23.

«ЗМЕНА» РЫХТУЕ ЗМЕНУ

Па ранейшым часе апантаную захопленасць мінскага кінатэатра «Змена» беларушчынай можна было атаясамліваць з таннай кан'юнктуршчынай. Сёння, калі пра беларусізацыю многія лічаць за лепшае маўчаць, у кінатэатры на беларускае адраджэнне не забыліся.

Днямі ў «Змене» адбыўся прагляд двух дакументальных фільмаў, сцэнарыі да якіх напісаў Рыгор Барадулін. Першы (рэжысёр — Сяргей Пятроўскі) — «Край перакуленых нябёсаў» — прысвечаны развагам Васіля Быкава пра жыццё, пра Беларусь сённяшнюю. «Акафіст Уладзіміру» (рэжысёр — Сяргей Лук'янчыкаў) — дакументальны кінарасказ пра Уладзіміра Караткевіча.

Сярод гледачоў гэтых і іншых беларускіх дакументальных кінастужак звычайна аказваюцца і дзеці — вучні бліжэйшай 86-й СШ, выхаванцы дома-інтэрната № 5 г. Мінска.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

БЕЛАРУСКАЯ МОЛАДЗЬ ВІЛЕНШЧЫНЫ ГУРТУЕЦЦА

У літоўскай сталіцы створана маладзёжная арганізацыя — згуртаванне беларускай моладзі Віленшчыны (ЗБМВ). У лісце, дасланым у «Звязду» па даручэнню Рады згуртавання, яе члены — В. Савянкоў, Г. Трусава і Р. Валанчутэ — пішуць, што мэта новага згуртавання — пазнаёміць беларускую моладзь з нацыянальнай гісторыяй і культурай, абудзіць нацыянальную годнасць. Але магчымасці ў грамадскай арганізацыі вельмі абмежаваныя, да таго ж цяперашнія ўлады Літвы не вельмі зацікаўлены ў разгортванні беларускага руху. Таму на падтрымку яны спадзяюцца толькі з боку Бацькаўшчыны.

СВЯТА Ў ВАШУ ХАТУ

ЯК ЗАДОБРЫЦЬ МЯДЗВЕДЗЯ

У гэтым годзе мы ўсе з нецярплівасцю чакаем абуджэння зямлі ад зімовага сну. Мы ўсе — людзі, жывёлы, расліны. Нібыта заварожаныя, дрэвы, нават калі прыпякае сонейка, баяцца распусціць свае лісцікі.

Лясныя жыхары стаміліся гойсаць па метровых снягах і ўсё бліжэй падбіраюцца да людзей у пошуках ежы. Заспаўся мядзведзь...

6 красавіка на Міншчыне здаўна адзначалася язычніцкае свята — Камаедзіца. Лічылі, што ў гэты дзень мядзведзь устае са свайго берлагу. І, як бы задобрываючы вялікага звера, які наводзіў страх, людзі ўшаноўвалі яго наступнымі звычаямі.

Па-першае, гатавалі абед. На стол падавалі сушаны рэпнік, аўсяны кісель, гарохавую ці бульбяную кашу, так званыя «камы» (дарэчы, адсюль і назва свята — «камы есці»). Рытуальная ежа гатуецца з раслін, бо іх патрабуе мядзведжы страўнік.

Па-другое, пасля абеду клаліся адпачываць, але не спалі, а перакочваліся з боку на бок, як мядзведзі ў берлагу. Цырымонія доўжыцца некалькі гадзін.

Па-трэцяе, святкавалі звычайна з песнямі, танцамі, застоллем.

Складваецца ўражанне, што беларусы здаўна прывучыліся задобрываць грубую сілу, а не спрачацца з ёю. Таму заўважым, што агрэсіўнасць і фанабэрыстасць ніколі не панавалі ў паводзінах і наогул у спосабе жыцця беларусаў. Дыпламатычная гібкасць у адносінах з усімі больш ці менш дужымі захоўвала наш народ на пачэсным месцы паважанага сабою і іншымі.

Ганна ГАЎРЫЛЬЧЫК.

«Беларуска-расійская інтэграцыя можа і павінна кансалідаваць наша грамадства»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Адна, на мой думку, няма неабходнасці сёння стварыць агульнае ваеннае камандаванне ўзброеных сіл Расіі і Беларусі, але з цягам часу такое пытанне можа і ўстаць. Адказваючы на пытанне чэшскага журналіста наконт таго, якой будзе рэакцыя Беларусі, калі Чэхія ўвойдзе ў НАТО і размесціць на сваёй тэрыторыі ядзерную зброю, кіраўнік нашай дзяржавы заявіў, што рэакцыя будзе «адэкватнай». Пры гэтым ён нагадаў, што Беларусь і Расія выконваюць дамоўленасць аб вывадзе расійскай ядзернай зброі з тэрыторыі нашай краіны, на сёння ў Беларусі [illegible]

У ЧЫМ РАСІЯ АБАГНАЛА БЕЛАРУСЬ

Некаторыя журналісты выказалі думку, што Расія пайшла значна далей за Беларусь у плане эканамічных пераўтварэнняў [illegible]. На гэта А. Лукашэнка адказаў: «У чым Расія пайшла наперад у параўнанні з Беларуссю? Поўны крызіс, развал эканомікі і там, і тут. Расійскую прыватызацыю я назваў бы абвальнай. [illegible]» А. Лукашэнка падкрэсліў, што Расія, Масква ў прыватнасці, пайшла далёка хіба што па ўзроўню цэн у параўнанні з Мінскам, але тут дагнаць Маскву няма ніякага сэнсу...

Выказаўся Аляксандр Лукашэнка і па ўнутрыпалітычнай сітуацыі ў Расіі. [illegible] «Толькі даволі моцны чалавек мог перасунуць сваю гордасць», — заначыў А. Лукашэнка аб Б. Ельцыне. Тым не менш, А. Лукашэнка заявіў, што ён не выступае на баку каго б там ні было з прэтэндэнтаў на прэзідэнцкае крэсла ў Расіі [illegible]

ПРА ВАЛЮТНЫЯ І БАНКАЎСКІЯ ПРАБЛЕМЫ

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што на сённяшнім этапе інтэграцыі няма неабходнасці ўводзіць адзіную валюту [illegible]

АБ УНУТРАНЫХ ПЕРСПЕКТЫВАХ БЕЛАРУСІ

А. Лукашэнка паінфармаваў журналістаў аб бліжэйшых сваіх планах. [illegible] Гэтая праграма, на думку самога А. Лукашэнкі, павінна даць адказы, куды мы ідзём, якое грамадства будуем. [illegible]

Валер КАЛІНОЎСКІ.

АБ ЧЫМ НАПІСАНА Ў ДАГАВОРЫ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Да канца бягучага года будуць праведзены меры па фарміраванню агульнай транспартнай сістэмы [illegible]

Прадугледжваецца таксама, што будуць забяспечаны роўныя правы грамадзянам Расіі і Беларусі ў атрыманні адукацыі, працаўладкаванні, аплаце працы [illegible]

Дагавор прадугледжвае стварэнне некалькіх наддзяржаўных органаў: Вышэйшага савета, Парламенцкага сходу, Выканаўчага камітэта. Вышэйшым органам Супольніцтва прызнаны Вышэйшы савет [illegible]

ВЯСНА: СТРЭЛЬБУ ДАСТАВАЦЬ ПАРА

Пасля невялікага перапынку, звязанага з завяршэннем асеннезімовага сезона палявання, аматараў паблукаць па лесе са стрэльбай чакае прыемная навіна: у Беларусі пачынаецца чарговы, на гэты раз веснавы, сезон палявання на птушку.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Міністэрстве лясной гаспадаркі, ён дазволены ва ўсіх адкрытых для палявання ўгоддзях. Па асобных відах птушкі ўстаноўлены наступныя тэрміны палявання: на самцоў вальдшнэпа — з 19 гадзін да надыходу цемры з 13 красавіка па 5 мая; на качараў з падсадной качкай (чучалам) і самцоў цецерукоў са сховішчаў (пры колькасці не менш як 10 самцоў) — са світання да 10 гадзін з 13 красавіка па 5 мая; на пералётных гусей са сховішча — са світання да 10 гадзін і з 19 гадзін да наступлення цемры з 6 красавіка па 5 мая.

Паляванне дазваляецца па суботах і нядзелях, а таксама ва ўстаноўленыя заканадаўствам Рэспублікі Беларусь святочныя дні. У выніку пераносу ўрадам гэтых дзён адпачынку на іншыя адпаведна пераносяцца і дні палявання. Знаходжанне ва ўгоддзях з расчэхленай зброяй у іншы час сутак забаронена, гэтак жа як і нашэнне паляўнічых патронаў з кулямі і шротам дыяметрам больш за 6,5 мм. Веснавое паляванне на птушак будзе праводзіцца па разавых пуцёўках. У дзень на аднаго паляўнічага дазваляецца здабыць не больш як 2 качараў, 1 цецерука. Па астатніх відах колькасць патэнцыяльных трафеяў не абмяжоўваецца.

Што тычыцца правядзення паляўнічых тураў з удзелам замежных паляўнічых, тут тэрміны палявання і нормы здабычы ўстанаўліваюцца асобна абласнымі падраздзяленнямі прыродаахоўных органаў. Як кажуць, ні пуха, ні пер'я!

Сяргей РАСОЛЬКА.

НА РЭКАХ ЦІШЫНЯ. РЫБА ІДЗЕ!

У мэтах захавання рыбных рэсурсаў рыбагаспадарчых вадаёмаў Рэспублікі Беларусь і стварэння спрыяльных умоў для ўзнаўлення вясенненерастуючых рыб, у адпаведнасці з Палажэннем аб Міністэрстве прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь, зацверджаным пастановай Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 2 лютага 1996 г. № 81, на падставе прагнозу Камітэта па гідраметэаралогіі, улічваючы рыбагаспадарчыя даследаванні, выкананыя ў апошнія гады АН Рэспублікі Беларусь і БелрыбНДІпраектам, забараняецца:

1.Усялякае рыбалоўства ў перыяд размнажэння вясенненерастуючых відаў рыб на рыбагаспадарчых вадаёмах Рэспублікі Беларусь у тэрміны, указаныя ніжэй:

1. 1. На тэрыторыі Брэсцкай вобласці:

- на рэках — з 1 красавіка па 30 мая;
- на азёрах і вадасховішчах — з 10 красавіка па 8 чэрвеня;
- на возеры Белае Драгічынскага раёна (па ўзгадненню з Днепррыбводам) — з 1 красавіка па 9 чэрвеня.

1. 2. На тэрыторыі Віцебскай вобласці:

- на акунёва-платкавых вадаёмах — з 10 красавіка па 9 мая;
- на лешчава-судаковых вадаёмах і рэках — з 10 красавіка па 8 чэрвеня.

1. 3. На тэрыторыі Гомельскай вобласці:

- на ўчастку ракі Днепр ад г. Лоева да ўпадзення ракі Днепр у Кіеўскае вадасховішча і на ўчастку р. Сож ад н. п. Ярылавіцкі Скіток да вусця (па ўзгадненню з Днепррыбводам) — з 1 красавіка па 9 чэрвеня;
- на астатніх вадаёмах — з 1 красавіка па 30 мая.

1. 4. На тэрыторыі Гродзенскай вобласці:

- на ўсіх вадаёмах — з 15 красавіка па 13 чэрвеня.

1. 5. На тэрыторыі Мінскай вобласці:

- на рэках — з 1 красавіка па 30 мая;
- на азёрах і вадасховішчах Клецкага, Капыльскага, Слуцкага, Старадарожскага, Салігорскага і Любанскага раёнаў — з 1 красавіка па 30 мая;
- на астатніх вадаёмах Мінскай вобласці — з 10 красавіка па 8 чэрвеня.

1. 6. На тэрыторыі Магілёўскай вобласці:

- на ўсіх вадаёмах — з 1 красавіка па 30 мая.

2. Забарона на лоўлю рыбы распаўсюджваецца на першы і апошні дні забароненага перыяду ўключна.

Падрыхтаваў Сяргей РАССОЛЬКА.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

ЗАГІНУЎ БЛІЖЭЙШЫ ПАПЛЕЧНІК ПРЭЗІДЭНТА КЛІНТАНА

Амерыканскія следчыя накіраваны ў раён Харватыі, дзе пацярпеў катастрофу самалёт, на борце якога знаходзіўся адзін з афіцыйных прадстаўнікоў Дзярждэпартамента ЗША Браўн. На борце таксама знаходзіліся яшчэ 32 чалавекі. Афіцыйныя харвацкія ўлады паведамілі, што ў выніку катастрофы ў жывых не засталося ніводнага чалавека. Самалёт амерыканскіх паветраных сіл «Боінг-737» ажыццяўляў пералёт з Босніі ў адзін з харвацкіх населеных пунктаў, калі трапіў у паласу шторму. Браўн быў адным з бліжэйшых палітычных паплечнікаў Біла Клінтана, які падтрымліваў прэзідэнта падчас выбарчай кампаніі 1992 года.

ЖАК ШЫРАК НАВЕДАЎ ЛІВАН

Учора прэзідэнт Францыі Жак Шырак пачаў свой афіцыйны візіт у Ліван. Шырак з'яўляецца першым лідэрам Захаду, які ажыццяўляе візіт у Ліван праз 6 гадоў пасля заканчэння грамадзянскай вайны. Падчас візіту Шырак абмяркуе з уладамі краіны пытанні аднаўлення Лівана як былога фінансавага і гандлёвага цэнтра ў рэгіёне. З візітам Шырака Ліван звязвае спадзяванне на хутчэйшы вывад сірыйскіх войскаў з яго тэрыторыі.

ЗНОЎ БРАЗІЛЬСКІЯ ЗНЯВОЛЕНЫЯ ЗАХАПІЛІ ЗАЛОЖНІКАЎ

Больш як 30 вязняў бразільскіх турмаў пасля 6-дзённых перамоў з урадам дамовіліся ў абмен на 12 заложнікаў з 18 атрымаць неабходныя аўтамабілі, зброю, патроны, мабільную сувязь і 100 тысяч долараў ЗША, а таксама гарантыі таго, што на працягу 10 гадзін яны не будуць праследвацца. Праз некалькі гадзін пасля таго, як злачынцы пакінулі турму, з'явіліся паведамленні аб тым, што лідэра групы бачылі ў адным з бараў у акружэнні яго паплечнікаў. Другі аўтамабіль быў затрыманы паліцыяй пасля кароткай перастрэлкі. У выніку затрымана 5 чалавек і вызвалены адзін заложнік.

ІРАН УГАВАРЫЦЬ НЕ ЎДАЛОСЯ

Іран адмовіўся асудзіць тэрарыстычныя дзеянні радыкальнай палесцінскай арганізацыі «Хамаз» і дакладна сфармуляваць сваю пазіцыю ў пытанні падтрымкі экстрэмістаў. Дэлегацыя Еўрапейскага саюза, у састаў якой уваходзілі прадстаўнікі Італіі, Іспаніі і Ірландыі, не змагла пераканаць Іран выступіць з асуджэннем тэрарызму, і нічога не дабіўшыся, накіравалася ў Лівію.

«ДЛЯ БАРАЦЬБЫ З ТЭРАРЫЗМАМ» ЕГІПЕТ АТРЫМАЕ ЗНІШЧАЛЬНІКІ

Міністр абароны ЗША Уільям Пэры паабяцаў Егіпту падтрымку ў барацьбе з тэрарызмам. Пасля перамоў з прэзідэнтам Егіпта Мубаракам у Каіры, Пэры сказаў, што тэрор не павінен спыніць мірны працэс на Блізкім Усходзе. Пэры, аднак, адмовіўся дэталёва пракаменціраваць запланаванае супрацоўніцтва. У інтэрв'ю егіпецкім СМІ Пэры не выключыў магчымасці пастаўкі 21 баявога самалёта F-16. Яны павінны будуць замяніць састарэлыя расійскія самалёты. Егіпет штогод атрымлівае ад ЗША ваенную дапамогу ў памеры аднаго мільярда долараў.

НЕАНАЦЫСТАЎ АДПРАВІЛІ «Ў ВОДПУСК» НА 26 ГАДОЎ...

Суд Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі прысудзіў пяцярых белых правых экстрэмістаў да 26 гадоў пазбаўлення волі. Неанацысты былі прызнаны вінаватымі ў тым, што вясной 1994 года, напярэдадні першых дэмакратычных выбараў у краіне, узарвалі некалькі бомбаў, у выніку чаго загінулі 20 чалавек.

НА ШЛЯХУ ЖАНОЧАГА КРЫКЕТУ СТАЎ ІСЛАМ

Жаночая каманда Пакістана па крыкету адмовілася ад правядзення матча з мужчынскай камандай ветэранаў. Партыя ісламістаў папярэдзіла жанчын, што калі гэты матч адбудзецца, то гэта стане прамым парушэннем закона ісламу ў Пакістане.

Радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», радыё «101,2» і «Радыё-РОКС», слухаў Сяргей ПРОТАС.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Школьнік з амерыканскага горада Філадэльфія Крыстофер Шанот арыштаваны агентамі ФБР і змешчаны ў турму. Як самаму небяспечнаму злачынцу, суд устанавіў суму залогу, пад які ён можа быць вызвалены з-пад варты да суда, у 150 тысяч долараў. Крыстофер абвінавачваецца ў тым, што змог пранікнуць у самыя сакрэтныя файлы камп'ютэрнай сеткі буйнейшых кампаній ЗША. Фактычна ён здольны «ўзламаць» любы камп'ютэр, заявіў федэральны пракурор.

Асашыэйтэд Прэс

Апошнія сацыялагічныя апытанні паказваюць, што стан правапарадку ў Кітаі ўпершыню выйшаў на першае месца сярод асноўных клопатаў насельніцтва, пакінуўшы ззаду рост цэн. Як адзначыў нядаўна на сесіі парламента намеснік генпракурора КНР Лян Гоцын, у 1995 годзе органамі пракуратуры ў маштабах усёй краіны разгледжана каля 83.600 спраў аб дзеяннях, якія падпадаюць пад вызначэнне «карупцыя».

У ліку самых славутых хапуг — былы віцэ-мэр сталіцы Ван Баасэнь, які скончыў жыццё самагубствам, былы намеснік старшыні Сходу народных прадстаўнікоў правінцыі Гуан-дун і пяць высокапастаўленых чыноўнікаў з правінцыі Шань-дун.

ІТАР-ТАСС

Шырокі водгук знайшоў сярод екацярынбуржцаў першакрасавіцкі збор подпісаў за кандыдатуру Біла Клінтана на пост прэзідэнта РФ. Акцыю правялі журналісты мясцовай газеты «Падрабязнасці». Прастадушныя ўральцы падыходзілі да членаў ініцыятыўнай групы, якія размясціліся ў цэнтры горада з плакатамі «Клін Клінтанам выбіваюць», «Клінтан — розум, гонар і сумленне нашай эпохі», прад'яўлялі пашпарты і распісваліся ў падпісных лістах. За дзве гадзіны ўдалося сабраць 200 подпісаў, што з'яўляецца рэкордам сярод усіх кандыдатур на пасаду кіраўніка Расійскай дзяржавы.

ЕАН.

САЛОН ЯКАСЦІ І ПАРАД

Новае аб старажытнім напоі

З дагістарычных часоў людзям вядомы лекавыя і цудоўныя смакавыя якасці чаю. Расліна, што калісьці служыла чалавеку як лекавы сродак, працягвае гэтую службу ўжо ў якасці духмянага напою, без якога сёння рэдка хто абыходзіцца.

Калі ёсць попыт, ёсць і прапанаванне. Сусветная чаевая індустрыя ў наш час гатова задаволіць густ любога, нават самага пераборлівага гурмана. Калі вам раптам надакучыў звычайны індыйскі чай, вы можаце ўнесці разнастайнасць у жыццё экзатычным «дымным» смакам кітайскага чаю, або «наблізіцца да прыроды» з дапамогай чаю з дабаўкамі розных траў ці араматызатараў. Ужываючы гэтыя духмяныя напоі штодня, мала хто ўдзяляе належную ўвагу якасці чаю. Абураюцца толькі тады, калі натрапяць на яўную падробку з драўнінным пілавіннем.

Заслужана чай у некаторых народаў стаў рытуальным напоем. І калі вы ўжо ўжываеце гэты напой, не лішне было б сёе-тое аб ім ведаць.

Сёння ў магазінах і на рынках уся разнастайнасць чаю прадстаўлена чатырма асноўнымі відамі: буйналіставым, грануляваным, у пакетах, з дабаўкамі.

Ліставы чай можа быць прадстаўлены як вельмі каштоўнымі, элітнымі сартамі, так і звычайнымі, сярэднеякаснымі індыйскімі або цэйлонскімі сартамі, што можна набыць амаль у кожным камерцыйным магазінчыку па даволі ўмеранай цане. Грануляваны чай лёгка распазнаецца па літарах С.Т.С. на ўпакоўцы. Для яго вытворчасці ўжываюцца сярэднія па якасці сарты. У гранулы скручваецца дробна нарэзанае лісце. Такі чай хутка настойваецца да цёмнага колеру, аднак водар яго, як правіла, не вельмі моцны. С.Т.С. добра спалучаецца з малаком, таму аматары такога экзатычнага для нас напою аддаюць перавагу менавіта яму.

Апошнія год-паўтара заваяваў папулярнасць расфасаваны па пакецікаях для разавай заваркі чай. Гэты чай павінен быць вельмі дробным, каб як мага хутчэй заварыцца.

За аснову араматызаванага чаю бяруць сарты, якія не маюць уласнага ярка выяўленага паху. Звычайна чаі араматызуюцца натуральнымі прадуктамі: травамі, садавінай. Часта для араматызацыі чаю выкарыстоўваюцца штучныя араматызатары (эсенцыі). Араматызатары прысутнічаюць у чаі ў вельмі невялікай колькасці — некалькі грамаў на кілаграм. Аб утрыманні араматызатара ўказваецца на ўпакоўцы.

Спецыялісты лічаць нават штучныя дабаўкі поўнасцю бяспечнымі. На іх думку, выкарыстанне эсенцый не аказвае згубнага ўздзеяння на арганізм, а па якасці і смаку яны часта пераўзыходзяць натуральны прадукт.

Асобна трэба звярнуць увагу на тэрмін захоўвання чаю. Гэта толькі так здаецца, што ён можа захоўвацца «да запатрабавання». На самай справе ўзрост чаю не павінен перавышаць 1-2 гадоў з моманту збору. Стары чай страчвае ўсе свае каштоўныя якасці, становіцца затхлым, гаркаватым, губляе водар... Так што чым «маладзейшы» чай, тым лепш.

У сусветнай практыцы выкарыстоўваецца 10-бальная сістэма ацэнкі чаю, якая ўлічвае ўсе якасці прадукту. На рынку Беларусі, як і іншых краін СНД, пераважаюць сярэднія сарты чаю, якія па сусветнай сістэме атрымалі ад 4 да 6 балаў. Аднак у айчынных рэйтынгах 6-бальныя чаі займаюць першыя месцы. З даследаванняў, праведзеных лабараторыяй Маскоўскай чаеразважачнай фабрыкі, вынікае, што на рынак СНД, як правіла, трапляе чай 2-га і 3-га гатунку, хоць заяўляюць яго як «вышэйшы гатунак». У абсалютнай большасці чай стары. Вось характарыстыкі некаторых распаўсюджаных сартоў чаю: Elephant (С.Т.С.), Індыя, грануляваны — 2-і сорт, стары, мешаны. Munar (Assam), Індыя — стары, буйны, нячысты, ёсць пабочны пах, неўласцівы чаю. Rainboy black, Кітай — стары, некандыцыйны.

Даследаванне арганалептычных якасцей чаю правяла і незалежная лабараторыя Украінскай асацыяцыі спажыўцоў. Для экспертызы было адабрана 100 найменняў чорнага байхавага чаю: 90 працэнтаў з Індыі і Шры-Ланкі і 10 працэнтаў з Кітая, Паўднёвай Амерыкі, Грузіі. Запомніце назвы 16 найлепшых па якасцях відаў чаю: Юньанскі чорны (Кітай); Lipton пакетаваны (Індыя, Цэйлон); Lipton China Tea (Кітай), Lipton Darjeeling (Індыя); Black Jack (Цэйлон), Megha tea (Індыя); Pekoe (Цэйлон); Black Croun (Цэйлон); Dilmah чорны з дабаўкамі пакетаваны (Цэйлон); Dilmah чорны з дабаўкамі (Цэйлон), Pride of Ceylon (Цэйлон); Аньцянскі чорны (Кітай); Twining чорны з дабаўкамі (Індыя, Цэйлон); Milford чорны з дабаўкамі, пакетаваны (Індыя, Цэйлон); Milford чорны з дабаўкамі (Індыя, Цэйлон); Pickvick чорны з дабаўкамі, пакетаваны (Індыя). Апошнія чатыры віды чаю ўступаюць папярэднім па смаку, водару, празрыстасці настою. Не самыя дрэнныя водгукі атрымалі некаторыя сарты чаю, якія пастаўляе кампанія «Май» («Класіка», «Цэйлон», «Карона Расійскай імперыі»).

Вядома, што на густ і колер таварышаў няма, аднак якасны чай, як кажуць, ён і ў Афрыцы — чай, а не сена.

Рубрыку вядзе Сяргей ПРОТАС.

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ

Парады доктара Роберта Алена

Амерыканскі доктар Роберт Ален у супрацоўніцтве з Шэрлі Ліндэ шляхам шматгадовых даследванняў падрыхтаваў спецыяльную анкету, што дапамагае прыблізна вызначыць працягласць жыцця чалавека ў залежнасці ад яго добрых ці кепскіх схільнасцей, роду заняткаў, навакольнага асяроддзя і да т. п.

Зыходным пунктам падлікаў ён прапанаваў браць сярэднюю працягласць жыцця для дадзенай краіны ці рэгіёна. У Беларусі, як вядома, на цяперашні час яна складае прыкладна 60 гадоў для мужчын і 70 — для жанчын.

Вось асноўныя пункты гэтай анкеты.

— Калі вы жывяце ў горадзе з насельніцтвам больш як два мільёны чалавек, то ад сярэдняй працягласці жыцця адыміце два гады.

— Калі вы жывяце ў населеным пункце, дзе менш за 10 тысяч жыхароў, — прыбаўце два гады.

— Калі ўсе вашы дзядулі і бабулі дажылі да 80 гадоў — прыбаўце шэсць гадоў.

— Калі нехта з вашых бацькоў памёр ва ўзросце да 50 гадоў ад сардэчнага прыступу — адыміце чатыры гады.

— Калі хто-небудзь з вашых бацькоў, братоў ці сясцёр ва ўзросце да 50 гадоў хварэў ці хварэе на рак, хваробу сэрца ці мае цукровы дыябет, — адыміце тры гады.

— Калі вы жанаты — дабаўце пяць гадоў, калі не, то адыміце па аднаму году за кожныя дзесяць гадоў халасцяцкага жыцця, пачынаючы з 25-гадовага ўзросту.

— Калі вы ў пенсіённым узросце і працягваеце працаваць — прыбаўце тры гады.

— Калі спецыфіка вашай работы такая, што даводзіцца пастаянна сядзець, — адыміце тры гады.

— Калі ваша работа патрабуе пастаянных і значных фізічных нагрузак — прыбаўце тры гады.

— Калі рэгулярна займаецеся фізкультурай хаця б па 30 хвілін у дзень — дабаўце чатыры гады.

— Калі вы спіце больш як дзесяць гадзін у суткі — адыміце чатыры гады.

— Калі вы нервовы ў адносінах з людзьмі — адыміце тры гады.

— Калі вы па характару спакойны, ураўнаважаны, лёгка ладзіце з людзьмі, — прыбаўце тры гады.

— Ці лічыце вы сябе шчаслівым? Калі так — дабаўце адзін год. Калі не — адыміце два гады.

— Калі вы выкурваеце больш за два пачкі цыгарэт у дзень — адыміце восем гадоў; да двух пачкаў — адыміце шэсць гадоў; ад паловы пачка да аднаго пачка — адыміце тры гады.

— Калі выпіваеце каля 50 грамаў спіртнога кожны дзень — адыміце адзін год.

— Калі ваша вага больш за норму на 25 кілаграмаў — адыміце восем гадоў; калі на 15—25 кг — адыміце чатыры гады; калі на 5—15 кг — два гады.

— Мужчына старэй за 40 гадоў, які рэгулярна (раз у год) праходзіць медыцынскі агляд, можа прыбавіць два гады.

— Калі жанчына рэгулярна (раз у год) наведвае гінеколага, можа прыбавіць два гады жыцця.

Да анкеты прыкладзена такая выснова: «Будзьце сумленнымі перад самім сабою і ўзважана падумайце аб сваім жыцці. Ніхто, акрамя вас, лепш не ведае сябе, свайго здароў'я, яго слабыя бакі. Не чакайце, пакуль нехта вам іх пакажа. Вы гаспадар свайго жыцця, таму паспрабуйце распарадзіцца ім разумна».

Уладзімір АЛЯХНОВІЧ.

(Па матэрыялах замежнага друку.)

ФРОНТ БЕЗ ЛІНІІ ФРОНТУ: АХВЯРЫ НЕВЯДОМАЙ ВАЙНЫ

Нягледзячы на тое, што перыяд з 1945-га па 1979 год (калі адбыўся ўвод савецкіх войскаў у Афганістан) прынята лічыць мірным, на самай справе ў гэтыя гады Савецкі Саюз так ці інакш прымаў удзел у больш чым паўтара дзесятка ўзброеных канфліктаў. Адпраўка савецкіх ваенных саветнікаў і спецыялістаў за мяжу ажыццяўлялася па класічнай для таго часу схеме. Для гэтага патрэбна была толькі адна ўмова — наяўнасць у боку, які прасіў ваеннай дапамогі, патэнцыяльных намераў узяць сацыялістычны курс.

Эфіопія была адной з шаснаццаці дзяржаў, куды салдаты і афіцэры Узброеных Сіл СССР накіроўваліся для выканання баявых задач. Па самых сціплых падліках, джунглі Эфіопіі і памежнага з ім Самалі прайшлі многія сотні савецкіх ваенных. Фармальна яны лічыліся спецыялістамі, якія аказваюць дружалюбнаму рэжыму толькі кансультатыўную дапамогу, але ў рэальных абставінах вымушаны былі браць у рукі зброю і абараняць сябе. Для нашых салдат і афіцэраў, якія часта не разумелі таго, навошта яны, уласна кажучы, прысутнічаюць на афрыканскай зямлі, эфіопска-самалійскі канфлікт быў фронтам без лініі фронту.

Гэта гісторая — адна з многіх дзесяткаў. Лёс яе галоўнага героя — падпалкоўніка Мікалая Удалава да сённяшняга дня невядомы.

З паказанняў Абрахіма Абду Лаберэ, грамадзяніна Эфіопіі: «Я займаўся качавым выпасам жывёлы недалёка ад вёскі Далота. У гэты час на мяне выйшаў атрад Фронту вызвалення Заходняга Самалі. У ім былі рускія палонныя. Каля сутак атрад з палоннымі рускімі правёў на маёй стаянцы. Я іх карміў, паіў вадой. На другі дзень атрад з палоннымі рушыў далей. Калі яны пайшлі, у хуткім часе я пачуў аўтаматную стральбу. Пазней байцы атрада расказалі мне, што рускія паспрабавалі захапіць зброю і ўцячы, але ў сутычцы былі забіты. Целы пяцярых я бачыў асабіста. А вось шостага — не».

Шостым быў падпалкоўнік Мікалай Філіпавіч Удалаў...

24 жніўня 1977 года Удалаў у саставе групы з пяці чалавек вылецеў у Эфіопію. Камандзіроўка на афрыканскі кантынент не была для яго нечым нечаканым. Савецкія ваенныя спецыялісты прысутнічалі тут у многіх дзяржавах: у Мазамбіку, Алжыры, Лівіі...

Праз дзесяць месяцаў сувязь групы Удалава з радзімай цалкам перарвалася. У жніўні 1978 года сярод таварышаў па службе, якія вярнуліся, сям'я Удалава свайго мужа і бацьку не сустрэла. Тлумачэнні Міністэрства абароны былі кароткімі: «Жывы. Чакайце вяртання ці паведамлення». Пацягнуліся доўгія гады чакання. Сям'я не атрымлівала практычна ніякай інфармацыі, задавольвалася толькі чуткамі. Казалі рознае: ад таго, што ляжыць дзесьці ў сакрэтным шпіталі ў Маскве, да таго, што згінуў у джунглях. Праз шэсць гадоў сям'я пачала атрымліваць пенсію ў сувязі з тым, што «падпалкоўнік М. Ф. Удалаў прапаў без вестак пры выкананні баявога задання ў Эфіопіі ў чэрвені 1978 года».

У наступныя гады на запыты сям'і прыходзілі адказы, маўляў, абставіны знікнення і лёс прапаўшай групы ваеннаслужачых (6 чалавек) устанаўліваюцца Міністэрствам абароны, Міністэрствам замежных спраў, іншымі адпаведнымі ведамствамі і кампетэнтнымі органамі, Міжнародным таварыствам Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца.

Хутка з'явілася здагадка, што групу захапіў адзін з атрадаў Фронту вызвалення Заходняга Самалі, які вёў партызанскую вайну ў тыя гады ў Эфіопіі пры падтрымцы Самалі.

У жніўні 1988 года ў ходзе абмену ваеннапалоннымі паміж Самалі і Эфіопіяй, паводле неправераных даных, з ваеннай турмы «Дайнуне», размешчанай у сямідзесяці кіламетрах на захад ад Магадзіша, былі вызвалены кубінскія ваеннаслужачыя, якія гаварылі пра тое, што з ім разам знаходзіўся рускі. Па лініі МЗС былі накіраваны звароты да былога прэзідэнта Самалі Саіда Бара, начальніка генеральнага штаба ўзброеных сіл Самалі Маслаха М. Саіда, кіраўнікам шматлікіх арабскіх, заходніх дзяржаў, у якіх выказвалася просьба аказаць любое магчымае садзейнічанне ў выяўленні месцазнаходжання і выратаванні савецкіх грамадзян. Аднак гэтыя намаганні не прынеслі ніякіх вынікаў. Афіцыйна кіраўніцтвам Самалі было заяўлена: савецкіх ваеннаслужачых у Самалі няма, і звестак аб іх лёсе яно не мае. Надзея з'явілася толькі ў апошні час.

Створанай некалькі гадоў таму расійска-амерыканскай сумеснай камісіі па справах ваеннапалонных і прапаўшых без вестак удалося атрымаць некаторую інфармацыю аб лёсе падпалкоўніка Удалава і зніклых разам з ім пяці ваеннаслужачых — капітанаў Віктара Князева, Уладзіміра Філіпава, сяржанта Мікалая Гарэлава і радавых Мікалая Казлова, Сяргея Дулава.

У прыватнасці, былі атрыманы паказанні сведак — чатырох членаў дыверсійнага атрада, які ўзяў у палон савецкіх ваеннаслужачых. Як сказаў камандзір атрада эфіоп Абдзі Хайдэра, яго атраду ўдалося захапіць шасцярых рускіх ваенных саветнікаў. Паблізу населенага пункта Далота старшы афіцэр даў каманду ўцякаць. Пачалася стральба. Пяцёра рускіх былі забіты. Старшаму ўдалося ўцячы. Але праз некалькі дзён яго злавілі мясцовыя жыхары. Пазней яго перадалі ў Самалі.

Па сведчаннях, атрыманых ад былога начальніка разведкі Фронту вызвалення Заходняга Самалі Махамеда Абдурахмана, у 1989 годзе падпалкоўніка М. Удалава бачылі жывым на турэмных каменяломнях дзесьці на поўдні Афрыкі (ці ў Самалі).

На жаль, гэта пакуль што ўсё.

Калі вы што-небудзь ведаеце аб лёсе афіцэра, просім паведаміць ва ўпраўленне па ўвекавечанню памяці абаронцаў Бацькаўшчыны і ахвяр войнаў па адрасу: 220034, г. Мінск, вул. Трактарная, 4.

Падрыхтаваў Аляксандр МАКАРАЎ.

РЭПЛІКА

ПЛОШЧА НЕЗАЛЕЖНАСЦІ БЫЛА «НА ЗАМКУ»...

Пазаўчора ўвечары на ўваходзе ў Мінскае метро з боку плошчы Незалежнасці красавалася шыльда з паведамленнем, што ўваход у метро зачынены «па тэхнічных прычынах». Пазаўчора на плошчу немагчыма было трапіць: яе яшчэ далёка да подступаў, нават пачынаючы з вуліцы Маскоўскай, ачапілі густыя шэрагі людзей у форме. Сама ж плошча была абсалютна пустая. У такім разе, каго ахоўвалі гэтыя людзі?

Відаць, для пераважнай большасці мінчан пытанне гэтае падасца чыста рытарычным. Яшчэ напярэдадні многім было вядома, што на плошчы Незалежнасці збіраюцца наладзіць пікетаванне тыя, хто не згодны з падпісаным у Маскве пагадненнем аб стварэнні «Саюза дзвюх». Адсюль, вядома, і дэманстрацыя мускулаў на плошчы і вакол яе — з мэтай «недапушчэння»...

Нягледзячы на гэткія відавочныя моцныя аб'ядняльныя тэндэнцыі, якія, безумоўна, існуюць у нашым грамадстве, тым не менш, можна пагадзіцца з больш «умеранымі», з тымі, хто лічыць, што спяшацца ў такой справе ніяк нельга, што ў ёй не павінна быць ніякіх праяў палітычнай кан'юнктуры, кан'юнктуры моманту, а падобную кан'юнктуру, маючы на ўвазе прэзідэнцкія выбары ў Расіі, можна ўгледзець... Карацей, падмурак новага саюза павінен быць надзвычай трывалым, новы саюз павінен будавацца на зусім іншай, чым раней, цалкам дэмакратычнай аснове, цалкам дэмакратычных прынцыпах... Але навошта пры гэтым «крэслы ламаць», навошта было плошчу акружаць гэткімі ўзмоцненымі міліцэйскімі фарміраваннямі? Хіба гэта садзейнічае большаму выяўленню той жа дэмакратычнасці? Навошта было абражаць пачуцці так званых простых людзей, дзеля якіх, як быццам, усё і робіцца? Многія ж з іх спяшаліся не на «мітынгі», а дадому, да сваіх сем'яў, яны нават і не думалі далучацца да «апазіцыянераў», а ў выніку далучыліся...

Варта прызнаць: пытанне вакол плошчы даволі спрэчнае. Як вядома, яшчэ ранейшы Вярхоўны Савет забараніў правядзенне на ёй розных шэсцяў (праўда, відавочна і тое, што забарона гэта дзейнічае неяк выбіральна, далёка не паслядоўна).

Відаць, улады, калі выстройвалі міліцэйскую загароду, мелі на ўвазе і нядаўняе хаджэнне «апазіцыянераў» на тэлецэнтр, якое, дарэчы, таксама нельга прыняць як нармальную дэмакратычную акцыю. Але дзе яшчэ ў нашай дзяржаве, якая адносіць сябе да ліку дэмакратычных, могуць выказацца «іншадумцы» (па руску гэта больш зразумела гучыць: «инакомыслящие»)? Пазбаўляць іх аўдыторыі і рабіць у выніку выгляд, што іх у нас як быццам няма — хіба гэта лепшае выйсце? Зрэшты, не абавязкова паважаць іх асабіста, але абавязкова трэба паважаць іх грамадзянскае права на тое, што яны могуць свабодна выказвацца і могуць быць пачутымі, чым, увогуле, і вызначаюцца так званыя цывілізаваныя краіны.

А пакуль што мы маем тое, што маем: з аднаго боку — шчыльныя міліцэйскія кардоны, а з другога — тыя ж спробы «ўзяць» тэлецэнтр. Няўжо гэта і ёсць праявы той дэмакратыі, якой мы гэтак дамагаліся?

Іван БАРАНОЎСКІ.

ПРАЦЯГ СКАНДАЛУ

ТАЦЦЯНА ШЭЎЧЫК РАЗВІТВАЕЦЦА З НАДЗЕЯЙ НА ПАЕЗДКУ Ў АТЛАНТУ?

Складанай застаецца сітуацыя вакол «допінгавай справы» беларускай легкаатлеткі Таццяны Шэўчык (скачкі ў вышыню). Пасля таго, як у яе былі ўзяты пробы на допінг, прайшло больш як два месяцы.

Вынікі даследаванняў аказаліся несуцяшальнымі: абедзве пробы — «А» і «В» — паказалі наяўнасць у арганізме моцнага анабалічнага сродку метылтэстастэрону, які стаіць у спісе забароненых прэпаратаў адным з першых. Беларуская федэрацыя лёгкай атлетыкі па гарачых слядах, як гэтага патрабуе Статут Міжнароднай федэрацыі лёгкай атлетыкі (IAAФ), прыняла рашэнне аб дыскваліфікацыі спартсменкі на тры месяцы. Былі яшчэ варыянты пазбавіць Шэўчык права выступаць на два ці чатыры гады. Аднак выканком айчыннай федэрацыі вырашыў такім чынам і пакараць спартсменку, і даць ёй магчымасць удзельнічаць у Алімпійскіх гульнях у Атланце.

Але ж, як відаць, Таццяне Шэўчык прыйдзецца развітацца з гэтымі светлымі марамі.

Гэтымі днямі з IAAФ за подпісам яго генеральнага сакратара венгра Іштвана Дзьюлай у Беларускую федэрацыю лёгкай атлетыкі прыйшло паведамленне аб тым, што на пасяджэнні савета IAAФ, якое праходзіла 24—25 сакавіка ў Паўднёва-Афрыканскай рэспубліцы — горадзе Кейптаўне — пытанне наконт Шэўчык было разгледжана. У выніку члены савета вырашылі не прымаць пад увагу ўсе просьбы аб літасці да беларускай спартсменкі, паколькі, паўтаруся, прэпарат метылтэстастэрон лічыцца вельмі моцным анаболікам. Нашай федэрацыі прапанавана тэрмінова прыняць больш суровае рашэнне (хутчэй за ўсё, будзе прынята дыскваліфікацыя на 4 гады), а потым ужо прасіць IAAФ аб больш ранняй «рэабілітацыі» Таццяны Шэўчык.

Днямі павінна адбыцца пасяджэнне выканкома Федэрацыі лёгкай атлетыкі Беларусі.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.34	19.51	13.17
Віцебск —	6.22	19.43	13.21
Магілёў —	6.23	19.41	13.18
Гомель —	6.20	19.38	13.18
Гродна —	6.47	20.08	13.21
Брэст —	6.52	20.05	13.13

МЕСЯЦ

Поўня 4 красавіка.

ІМЯНІНЫ

Пр. Нікана, Філіта, Лідзіі, Македона, Васілія.
К. (Вялікая Пятніца) Вінцента, Юліяны, Ірэны.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, пераважна без ападкаў, месцамі туман. Тэмпература паветра ў Віцебску — 6—8, Гродне — 7—9, Магілёве, Мінску — 8—10, Брэсце, Гомелі — 9—11 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак чакаецца пераменная воблачнасць, без ападкаў, месцамі туман. Тэмпература ўначы — 1—6, удзень — 7—12, па паўднёвай палавіне месцамі да 14 градусаў цяпла.

Панядзелак, 8 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Прастора кахання». Дак. фільм.
9.10 Студыя «Калыханка». Мульціклуб.
9.35 «Тэлебом у Магілёве». Шоу-конкурс.
10.35 «Пра шахматы і шахматыстаў».
11.05 «Маятнік».
11.55 М.В.Гогаль. «Рэвізор». Спектакль Тэатра імя Якуба Коласа.
13.30 Канцэртны сезон. «Пейзаж з флейтай».
13.55 М.В.Гогаль. «Рэвізор». Працяг спектакля.
15.20 «Гуканне вясны». Фальклорна-этнаграфічная дзея паводле твораў М.Гарэцкага. Перадача з Магілёва.
16.05 КВЗ. Адкрыты чэмпіянат Беларусі. Чвэрцьфінал.
17.05 Беларускі мерыдыян.
17.40 Прэм'ер-кіно.
18.30 «Экамір-96».
19.05 «Рызыка-версія». Тэлегульня.
19.40 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
19.55 Музычны салон Элеаноры Язерскай.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Спартыўны тэлекур'ер.
22.10 Фільматэка. «Дзяўчаты». Мастацкі фільм.
23.50 «Шчаслівчык». Мультфільм для дарослых.
24.00 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі». Серыял.
9.05 Поле цудаў.
10.05 «Чаму заяц хаваецца». Мультфільм.
10.15 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Захавай сябе».
11.10 Фантастычны фільм Стэнлі Кубрыка «Касмічная Адысея 2001 года».
14.20 Джымі Суперчарвяк». Мультсерыял.
14.40 Марафон-15.
15.00 Зорны час.
15.35 «Элен і хлопцы». Маладзёжны серыял.
16.05 Джэм.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Калі...» Вядучы — У.Познер.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Прэм'ера фантастычнага серыяла «Віртуальная рэальнасць».
21.35 «Да і пасля...» Вядучы — У.Малчанаў.
22.35 Лінія кіно. Фільм Уладзіміра Хаціненкі «У страляючай глушы».

Канал «Расія»

6.35 «Мядзведжыя гісторыі». Мультсерыял.
7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00 Весткі.
7.20 «У гэты дзень...»
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Кліп-антракт.
8.10 Свая гульня.
8.40 «Санта-Барбара».
9.35 Вас запрашае фірма.
9.45 Сялянскае пытанне.
10.20 «Унутраны вораг». Тэлеспектакль па п'есе Б.Мятальнікава.
12.00 Дэпеша.
12.30 Рэтра-шлягер.
14.50 Кола гісторыі.
15.45 Там-там навіны.
16.20 Расія ў асобах.
16.35 Выратаванне 911.
17.30 Тэлечасопіс «О.Т.»
17.40 L-клуб.
18.25 Лідэр-прагноз.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 «Жыў-быў Мэйсан». Сустрэча з героем тэлесерыяла «Санта-Барбара».
21.05 «Херувім і Серафім». Маст. фільм серыяла «Інспектар Морс».
23.15 Міліцэйская хроніка.
23.25 Лепшыя гульні НБА.

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Сямейка Флінстоун». 1-я серыя (ЗША).
17.30 Футбольны клуб.
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Джон Літгоу ў фільме «Смяротная гульня» (ЗША).
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Гадзіна серыяла. Роберт Пауэл, Алівія Хасі, Клаудзія Кардынале і многія зоркі сусветнага кіно ў фільме Франка Дзефірэлі «Ісус з Назарэта». 1-я серыя (Вялікабрытанія — Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Тэніс апоўначы.

Санкт-Пецярбург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Хуткая дапамога.
13.40 Парады садаводам.
13.50 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Крысці». Маст. фільм. 6-я серыя.
15.00 Ток-шоу «Наўздагад». Андрэй Ляўшынаў і Валянціна Травінка.
15.40 Стыль жыцця.
15.50 Спявае Леанід Агуцін.
16.30 Казка за казкай.
17.15 Авертайм.
17.30 «Шантаж». Тэлеспектакль цыкла «Уік-энд з дэтэктывам».
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Першае каханне». Серыял.
19.45 Тэлеслужба бяспекі.
19.55 «Крысці». Маст. фільм (ЗША). 6-я серыя.
20.45 «Храм». Сустрэча з Мітрапалітам Пецярбургскім і Ладажскім Уладзімірам.
21.15 «Мужчынская работа». Фільм 3-і.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 «Дом кіно». Роберт Радрыгас, Вячаслаў Ціханаў, Аляксандр Клюге, Аляксандр Дзям'яненка і іншыя.
23.00 Хакей. Міжнародны турнір другіх зборных. Расія—Швецыя.

Аўторак, 9 красавіка

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст. Нерухомасць.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Абібок.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11-ы клас. «Быў. Ёсць. Буду». Уладзімір Караткевіч і яго творчасць.
9.40 «Вяртанне ў Эдэм». Тэлесерыял. 12-я серыя.
10.35 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
10.50 «Давід і Сэндзі». Мультфільм (Польшча).
12.00 «Абуза». Кароткаметражны фільм.
12.30 «Інспектар Лосеў». Трохсерыйны маст. фільм. 1-я серыя.
15.00 Навіны.
15.15 «Ад печы...» Дак. фільм.
15.35 «Цырк прыехаў». Фільм-канцэрт.
16.25 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11-ы клас. Уладзімір Караткевіч і яго раман «Каласы пад сярпом тваім».
16.55 «Усё пра ўсё». Праграма для дзяцей.
17.20 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Твае вочы зялёныя...» Старадаўнія рамансы выконвае Аляксандр Крывіцкі.
18.15 Будзьце здаровы.
18.25 Эканамікст. Нерухомасць.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Вяртанне ў Эдэм». (Аўстралія). 13-я серыя.
20.05 Супергол.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 Леанід Кураўлёў і Міхаіл Какшонаў у мастацкім фільме «Рускі рахунак».
23.25 «Галасы мінуўшчыны». Старадаўняя музыка для гітары.
23.50 «Жаба-царэўна». Мультфільм для дарослых.
24.00 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі».
9.00 «Калі...» Вядучы — У.Познер.
9.45 Смехапанарама. Вядучы — Я.Петрасян.
10.15 «Добры лес». Мультфільм.
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.50 «Міхайла Ламаносаў». Фільм 1-ы. 3-я серыя.
13.05 Рэзерв 5.
14.20 «Джымі Суперчарвяк».
14.40 Квар'етэ «Вясёлая кампанія».
14.50 Мульціtrolія.
15.10 Чароўны свет, або Сінема.
15.35 «Элен і хлопцы».
16.05 ...Да шаснаццаці і старэйшым.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.05 Футбол. Кубак Расіі. 1/4 фінала. «Лакаматыў» (Масква) — «Тэкстыльшчык» (Камышын).
19.50 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Ірына Скобцава і Сяргей Бандарчук у фільме «Сярожа».
22.15 Прэс-клуб.
23.25 Музычная праграма MTV.
0.15 «Дні Турбіных». 1-я серыя.

Канал «Расія»

6.35 «Мядзведжыя гісторыі». Мультсерыял (Аўстралія).
7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.55 Весткі.
7.20 «У гэты дзень...»
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Міліцэйская хроніка.
8.10 Вуснамі дзіцяці.
8.40 «Санта-Барбара».
9.35 Вас запрашае фірма.
9.45 Сялянскае пытанне.
12.00 Суайчыннікі.
12.30 «Не, разлюбіць цябе немагчыма». Рамансы П.І.Чайкоўскага ў выкананні А.Міртавай.
15.10 Каляндар.
15.20 Чароўны чамадан.
15.30 Компас «Рэста». «Ёхан». Дак. фільм цыкла «Перамены ў маім жыцці» (Данія).
15.45 Там-там навіны.
16.20 Расія ў асобах.
16.45 «Брэменскія музыканты». Мультсерыял.
17.15 Вас запрашае «Рэформа».
17.25 Музыка ўсіх пакаленняў.
17.55 Працоўны простага.
18.25 Надзвычайны канал.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Джэнтльмен-шоу.
21.05 Сафі Ларэн і Піліп Куарэ ў фільме «Штосьці светлае».
23.10 Экран крымінальных паведамленняў.
23.20 XX стагоддзе ў кадры і па-за кадрам. С.Эйзенштэйн.

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Сямейка Флінстоун». 2-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Заможная жанчына». 4-я серыя (Вялікабрытанія).
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Чак Норыс у фільме Джозефа Зіто «Прапаўшыя без вестак на полі бою» (ЗША).
20.50 Доктар Вугал.
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Гадзіна серыяла. «Ісус з Назарэта». 2-я серыя (Вялікабрытанія — Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Вялікі рынг.
23.50 Меламанія: «Джон Ленан».

Санкт-Пецярбург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Хуткая дапамога.
13.40 Парады садаводам.
13.50 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Крысці». Маст. фільм. 7-я серыя.
15.00 «За вочы». Музычна-забаўляльная праграма.
15.25 Тэлебліц.
15.40 Стыль жыцця.
15.45 Аляксандр Рацюнскі — сын Рацюнскага.
16.10 Дзіцячае ТБ. Дзецям пра звяранят.
16.35 «Дзікія лебедзі». Рок-опера.
17.00 Па ўсёй Расіі.
17.15 Вялікі фестываль.
17.30 Паказвае Ленінградская АТК.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Першае каханне». Серыял.
19.45 Тэлеслужба бяспекі.
19.55 «Крысці». Маст. фільм (ЗША). 7-я серыя.
20.45 Гала-канцэрт II Міжнароднага конкурсу імя М.А.Рымскага-Корсакава.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Спявае Анатоль Палатно.
23.05 Хакей. Міжнародны турнір. Фінляндыя—Швецыя.

Серада, 10 красавіка

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Дом ля дарогі». Фільм-балет.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11-ы клас. Уладзімір Караткевіч і яго раман «Каласы пад сярпом тваім».
9.30 «Вяртанне ў Эдэм». Тэлесерыял. 13-я серыя.
10.25 «Раскажыце казку, доктар». Мультфільмы 1—3-ці.
11.05 «Зорная ростань». Гродзенска-Гомельскі тур. Перадача 14-я.
11.45 Відзьма-нявідзьма.
12.45 «Інспектар Лосеў». Маст. фільм. 2-я серыя.
15.00 Навіны.
15.10 Рэклама.
15.15 «Вікторыя». Маст. фільм.
16.40 «Як нараджаецца музыка?»
17.00 Крэда.
17.20 Госці ў хату.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Страсці па Хармсу». Дак. фільм.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Вяртанне ў Эдэм». Тэлесерыял.14-я серыя.
20.00 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.05 Да 55-годдзя пачатку Вялікай Айчыннай вайны. «Гарачае лета 41-га». Перадача 3-я.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Хакей. Чэмпіянат свету. Зборная Беларусі — зборная Швейцарыі. У перапынку (**22.55** — «Пра маленькую дзяўчынку і аўтамабіль». Мультфільм для дарослых).
23.50 «Тэма для аргана». Дак. фільм.
24.00 Навіны.
0.15 Каралеўскае паляванне.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.15 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі».
9.05 Футбол. Кубак Расіі. 1/4 фінала. «Лакаматыў» (Масква) — «Тэкстыльшчык» (Камышын).
9.55 У свеце жывёл.
10.30 «Адгадай мелодыю».
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва Садружнасці».
11.50 «Міхайла Ламаносаў». Фільм 2-і. 1-я серыя.
13.02 «Давай сябраваць». Мультфільм.
14.20 «Джымі Суперчарвяк».
14.40 Кактус і Ко.
14.50 До-мі-соль
15.10 Покліч джунгляў.
15.35 «Элен і хлопцы».
16.05 Тэт-а-тэт.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 Парыжскія тайны Э.Разанава. Ані Жырардо.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Прэм'ера Першага канала. А.Таркоўскі. «Страсці па Андрэю». Аўтарская версія фільма «Андрэй Рублёў».
0.35 Музычная праграма MTV.
1.00 «Дні Турбіных». 2-я серыя.

Канал «Расія»

6.35 «Мядзведжыя гісторыі». Мультсерыял (Аўстралія).
7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.30 Весткі.
7.20 «У гэты дзень...»
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Экран крымінальных паведамленняў.
8.10 Працоўны простага.
8.40 «Санта-Барбара».
9.35 Вас запрашае фірма.
9.45 Сялянскае пытанне.
10.20 «Расія маладая». Маст. фільм. 4-я серыя.
11.25 Кліп-антракт.
11.30 21 кабінет.
12.30 Надзвычайны канал.
12.30 Музыка ўсіх пакаленняў.
14.55 Імперыя гульняў. «Дзяўчаты на снезе».
15.45 Там-там навіны.
16.20 Расія ў асобах.
16.45 «Брэменскія музыканты». Мультсерыял.
17.15 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.25 Заставайцеся ў капелюшы.
17.55 Свая гульня.
18.25 «Як жыць будзем?» У перадачы прымае ўдзел старшыня Савета Федэрацыі Я.С.Строеў.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Сам сабе рэжысёр.
21.05 «Вустрыцы з Лазаны». Крымінальная камедыя.
22.45 Міліцэйская хроніка.
22.55 Гукавая дарожка.

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Сямейка Флінстоун». 3-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Заможная жанчына». 5-я серыя (Вялікабрытанія).
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Майкл Фокс у фільме Герберта Роса «Сакрэт майго поспеху» (ЗША).
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Гадзіна серыяла. «Ісус з Назарэта». 3-я серыя. (Вялікабрытанія — Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Такое спартыўнае жыццё.
23.50 Кафэ «Абломаў».

Санкт-Пецярбург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Хуткая дапамога.
13.40 Парады садаводам.
13.50 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Крысці». 8-я серыя.
15.00 Тэатральная правінцыя?
15.40 Стыль жыцця.
16.00 Дзіцячае ТБ. «Лепш хорам».
16.30 Баламуты.
17.15 Вялікі фестываль.
17.30 Паказвае Ленінградская АТК.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Першае каханне». Серыял.
19.45 Тэлеслужба бяспекі.
19.55 «Крысці». Маст. фільм (ЗША). 8-я серыя.
20.40 «Мужчынская работа». Фільм 4-ы.
21.10 Блеф-клуб.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Парадоксы гісторыі. «Выпадковы «герой» крывавай нядзелі Г.А.Гапон».
22.45 «Захад». Маст. фільм.

Чацвер, 11 красавіка

Беларускае тэлебачанне

7.25 Праграма перадач.
7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 Рэклама.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны (паўтор).
8.15 «Кінь у мяне яблыкам». Кароткаметражны фільм.
8.50 «Ансамбль танца Рэспублікі Беларусь». Фільм-канцэрт.
9.30 «Вяртанне ў Эдэм». 14-я серыя.
10.25 Каралеўскае паляванне.
11.05 «Заечае сэрца». Маст. фільм з субцітрамі.
12.20 «Падарожжа ў краіну Чаянава». Дак. фільм.
13.20 — 14.30 «Інспектар Лосеў». Маст. фільм. 3-я серыя.
15.00 Навіны.
15.15 «Чыпаліна». Мультфільм (ВМЗ).
16.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. «Мілы кут маіх дзядоў». Па старонках паэмы Якуба Коласа «Новая зямля».
16.30 «Арсенал». Праграма для вайскоўцаў.
17.00 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.30 «Не забыць». Да дня вязняў канцлагераў.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Свой чалавек». Сатырычныя вершы Міколы Вяршыніна.
18.15 «Музыка падводнага свету». Кінанарыс.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Вяртанне ў Эдэм». 15-я серыя.
20.00 Рэклама.
20.05 «Кантрасты». Прававая праграма.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Інспектар крымінальнай паліцыі». Маст. фільм (Італія). 6-я серыя.
23.45 «Рок». Праграма для моладзі.
0.15 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.45 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі».
9.05 Парыжскія тайны Э.Разанава. Ані Жырардо.
9.45 Клуб падарожнікаў.
10.30 «Двое прагных медзвядзянят». Мультфільм.
10.40 Смак.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Пад дахам міру».
11.50 «Міхайла Ламаносаў». Фільм 2-і. 2-я серыя.
14.20 «Джымі Суперчарвяк».
14.40 Лега-га!..
15.05 Цін-Тонік.
15.35 «Элен і хлопцы».
16.00 Рок-урок.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.05 Футбол. Кубак Расіі. 1/4 фінала. «Дынама» (Масква) — «Анжы» (Махачкала). У перапынку — «Лато «Мільён».
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Уільям Дэфо ў фільме «Трыумф духу».
22.55 «Агляд» Івана Дзямідава.

Канал «Расія»

6.35 «Мядзведжыя гісторыі».
7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.45 Весткі.
7.20 «У гэты дзень...»
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Міліцэйская хроніка.
8.10 Сам сабе рэжысёр.
8.40 «Санта-Барбара».
9.35 Вас запрашае фірма.
9.45 Рэпартажы з месцаў.
10.20 «Расія маладая». Маст. фільм. 5-я серыя.
11.25 «Кот у ботах». Мультфільм.
11.45 «Як жыць будзем?»
12.15 Гукавая дарожка.
15.05 Чароўны чамадан.
15.15 Кніжнын тыдзень.
15.45 Там-там навіны.
16.20 Расія ў асобах.
16.45 «Брэменскія музыканты». Мультсерыял.
17.10 Кліп-антракт.
17.15 Залатая візітка. «Вясенні кірмаш Раслегпрама».
17.25 Твар з вокладкі.
17.40 «Казка пра Ямелю». Мультфільм.
17.55 Працоўны простага.
18.25 «Удалося». Відэафільм. Сумесная вытворчасць Бі-бі-сі і РТР.
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Маскі-шоу.
21.10 «Крымінальны квартэт». Прыгодніцкі фільм.
23.00 Экран крымінальных паведамленняў.
23.10 Арт-абстрэл.
23.40 У свеце аўта- і мотаспорту.

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Сямейка Флінстоун». 4-я серыя.
17.30 Жаночыя гісторыі. «Заможная жанчына». 6-я серыя (Вялікабрытанія).
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Дон Джонсан у фільме «Паліцыя Маямі. Аддзел нораваў» (ЗША).
20.40 «ТЭФІ-96»: хто ёсць хто.
20.50 Доктар Вугал.
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Гадзіна серыяла. «Ісус з Назарэта». 4-я серыя (Вялікабрытанія — Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Кіно не для ўсіх. Багуслаў Лінда. Маст. фільм «Сейшэлы» (Польшча).

Санкт-Пецярбург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Хуткая дапамога.
13.40 Парады садаводам.
13.50 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Крысці». Маст. фільм (ЗША). 9-я серыя.
14.55 Рандэву з Любай Успенскай.
15.40 Стыль жыцця.
15.50 Канцэрт Юрыя Ахачынскага.
16.10 Маленькія зорачкі.
16.30 Іржавы дрот.
17.00 Па ўсёй Расіі.
17.15 Вялікі фестываль.
17.30 Паказвае Ленінградская АТК.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Першае каханне». Серыял.
19.45 Тэлеслужба бяспекі.
19.55 «Крысці». Маст. фільм (ЗША). 9-я серыя.
20.45 Справы гарадскія.
21.00 Тэлебліц.
21.05 «Я — выпрабавальнік Іван Дыхавічны».
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Асабістая справа.
22.45 Хакей. Міжнародны турнір. Расія — Фінляндыя.
23.20 Чэмпіянат Італіі па футболу.

Пятніца, 12 красавіка

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 Рэклама.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Яшчэ не вечар...»
8.30 «Мелодыі пяшчотных чарадзей». Фільм-канцэрт.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. Па старонках паэмы Якуба Коласа «Новая зямля».
9.30 «Вяртанне ў Эдэм». 15-я серыя.
10.25 «Міколка-паравоз». Маст. фільм.
11.55 «Шанцаванне па-ленінградску...» Дак. фільм.
12.15 «Зачараваны вандроўнік». Маст. фільм.
15.00 Навіны.
15.15 «Па дарозе з воблакамі». Мультфільм.
15.25 Да Дня касманаўтыкі. «Дзеці Галактыкі». Дак. фільм.
16.30 «Я жыву на свеце». Дадатак да прававой праграмы «Кантрасты».
17.05 «На добры лад». Перадача з Гродна.
17.20 Правінцыя.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Давай мяняцца», «Адночы ў пустыні», «Ці лёгка быць храбрым». Мультфільмы.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Вяртанне ў Эдэм». 16-я серыя.
20.05 «Міжнародны кур'ер».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Каўказская палонніца», ці Новыя прыгоды Шурыка». Кінакамедыя.
23.35 «12, ці На ноч гледзячы».
24.00 Навіны.
0.15 Хакей. Чэмпіянат свету. Зборная Беларусі — зборная Галандыі.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі».
9.10 Футбол. Кубак Расіі. 1/4 фінала. «Дынама» (Масква) — «Анжы» (Махачкала).
9.55 Грай, гармонік любімы!..
10.25 Пакуль усе дома.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Ад пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці».
11.50 «Міхайла Ламаносаў». Фільм 2-і. 3-я серыя.
14.20 «Джымі Суперчарвяк».
14.40 «Вечназялёная Рына». Тэлеспектакль для дзяцей.
15.00 Фільмы-казкі Аляксандра Птушко. «Ілья Мурамец».
16.27 Рэзерв 3.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.14 Рэзерв 3.
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месячнае святло». Серыял.
21.45 Погляд.
22.40 Калекцыя Першага канала. Фільм Раберта Раселіні «Месія».

Канал «Расія»

6.35 «Мядзведжыя гісторыі». Мультсерыял (Аўстралія).
7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.50 Весткі.
7.20 «У гэты дзень...»
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Экран крымінальных паведамленняў.
8.10 Працоўны простага.
8.40 «Санта-Барбара».
9.35 «Клетка». Мультфільм.
9.45 «Царква на беразе Ціхвінкі».
10.20 Гандлёвы дом «Ле Монці».
10.35 «Расія маладая». Маст. фільм. 6-я серыя.
11.45 «Сын Зямлі». Ю.А.Гагарын.
12.15 Музыка на дэсерт.
12.30 «Удалося...» Відэафільм.
15.05 Каляндар.
15.15 Чароўны чамадан.
15.25 Чый бок?
15.45 Там-там навіны.
16.20 Паехалі.
16.35 Дысней па пятніцах. «Паласа шанцавання».
18.15 Рэпарцёр.
18.25 Вертыкаль.
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Ад фортэ да піяна.
21.05 «Шулеры». Маст. фільм (Францыя).
23.05 Праграма «А».

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Сямейка Флінстоун». 5-я серыя (ЗША).
17.30 Футбольны клуб.
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Наша старое кіно. Кацярына Савінава і Анатоль Папанаў у фільме «Прыходзьце заўтра».
20.40 Доктар Вугал.
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Гадзіна серыяла. «Ісус з Назарэта». 5-я серыя (Вялікабрытанія — Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Свет кіно. Лучыо Фульчы. Маст. фільм «Тая віла побач з могілкамі» (Італія).

Санкт-Пецярбург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Хуткая дапамога.
13.40 Парады садаводам.
13.50 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Крысці». Маст. фільм (ЗША). 10-я серыя.
15.00 Асабістая справа.
15.40 Стыль жыцця.
15.50 «Трыумф у Марыінскім. Мая Плісецкая».
16.10 «Там, дзе жыве Павуціныч».
16.30 «Сем пятніц на тыдні».
16.50 «Маленькія зорачкі».
17.15 Вялікі фестываль.
17.30 Паказвае Ленінградская АТК.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Першае каханне». Серыял.
19.45 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 «Крысці». 10-я серыя.
20.50 Хакей. Міжнародны турнір. Расія—Чэхія.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 «Брудны сезон». Маст. фільм (ЗША).
23.55 Музычны рай.

Субота, 13 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Мелодыі экрана». Фільм-канцэрт.
8.50 «Памежжа». Перадача з Гродна.
9.10 «Вандроўнік». Праграма для аматараў турызму.
9.40 Урокі Наталлі Наважылавай.
10.10 Здароўе. Тэлечасопіс. Прамы эфір.
10.50 «Ералаш». Гумарыстычны часопіс.
11.10 «Усё пра ўсё».
11.35 Студыя «Калыханка». «Мульціклуб».
12.05 Еўрапейская дваццатка. Музычная праграма MTV.
12.50 «Свет прыроды і захапленняў».
13.35 Кампазітары Беларусі. Дзмітрый Даўгалёў.
14.20 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.50 Тэлевізійны Дом кіно. Удзельнікі кінафестывалю «Стажары» на Чарнобыльскай АЭС.
15.30 Шматгалоссе.
16.00 «Алімпійскі сілуэт». Спартыўная гімнастыка. Жанчыны.
16.20 Беларускі дом.
17.00 Зорная ростань. Гродзенска-гомельскі тур. Перадача 15-я.
17.45 Чацвёртае вымярэнне.
18.30 Галерэя. Айцец Ігар (Карастылёў). Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
19.05 Банка коміксаў.
19.35 Відзьма-нявідзьма.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 «Пяць вечароў». Маст. фільм.
23.35 «Фантазія». Фільм-канцэрт.
23.55 Святочнае набажэнства на Уваскрэсенне Хрыстова. Трансляцыя з Мінскага кафедральнага Свята-Духава сабора.

ГРТ

6.45 Тэлеканал «Пад'ём!»
7.45 Слова пастара. Свяцейшы Патрыярх Алексій.
8.00, 14.00, 17.00 Навіны.
8.10 Тэлеканал «Пад'ём!»
9.00 Усе зоркі.
9.30 Не зявай!..
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.50 «Эрмітаж». «Трэцяя асобая кладоўка».
11.25 Алег Табакоў у фільме Рамана Балаяна «Бірук».
12.50 Тэатр + TV: Такая розная Максакава.
13.30 Кінематографъ.
14.40 У свеце жывёл.
15.15 Рэзерв 3.
15.20 Амерыка з М.Таратутам.
15.50 Бамонд.
16.10 Разумнікі і разумніцы.
17.20 Тэлескоп.
18.00 «Залатая серыя». Год 1977-ы. «Белы Бім Чорнае вуха». 1-я серыя.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 «Белы Бім Чорнае вуха». 2-я серыя.
22.20 Вялікдзень Хрыстоў. Трансляцыя набажэнства з Багаяўленскага кафедральнага сабора.

Канал «Расія»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 23.50 Весткі.
7.20 «У гэты дзень...»
7.30 Усяго патроху.
8.20 «Ваўкулакія, ці Загадка доктара Нікадзіма».
8.35 Залаты ключык.
8.50 Прадоўжанка.
9.15 «Лімпапо». Мультфільм.
9.30 Вуснамі дзіцяці.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Добрай раніцы, Еўропа.
10.45 Парламенцкі тыдзень.
11.25 Кліп-антракт.
11.30 Белая варона.
12.00 «Твае магчымасці, чалавек».
12.30 «Паэт у Расіі — больш, чым паэт». Праграма Я.Еўтушэнкі.
13.20 Дэ-факта.
13.35 «Бланш». Тэлефільм. 7-я серыя.
14.25 Пілігрым. «Бясконцае падарожжа».
15.10 «Рускія цары». Частка 2-я.
15.55 Футбол. ЦСКА — «Спартак» (Масква).
17.55 Кліп-антракт.
18.00 «Графіня Эльвіра». Фільм-спектакль.
19.25 Суботні вечар з Юрыем Лужковым.
21.00 «Ікар і мудрацы». Мультфільм для дарослых.
21.05 Момант ісціны.
22.05 «Уваскрэсенне». Маст. фільм.

НТБ

17.30 Вернісаж Ілы Рэзніка.
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.30 Праграма Сяргея Дарэнкі «Характары».
19.10 Серыял па выхадных. «Паліцыя Маямі. Аддзел нораваў». 1-я серыя (ЗША).
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Свет кіно. Норман Джуісан. Маст. фільм «Ісус Хрыстос — суперзорка» (ЗША).
23.25 Трэцяе вока.

Санкт-Пецярбург

8.25 Актуальна — надзённа.
9.00 Стыль жыцця.
9.05 Ж.-Л.Трэнціньян у мастфільме «Бег зайца па палях» (Францыя).
11.20 «Нічога, акрамя...»
11.30 Ток-шоу «Наўздагад». Скульптар М.Анікушын.
12.00 «Сны пра Гогаля». Тэлеспектакль.
13.30 Авертайм.
13.45 Яшчэ адна Расія.
15.00 Тэатральная правінцыя?
15.30 Ва ўсіх на вачах.
15.40 Мы і банк.
16.20 Студыя «Уяві».
16.35 Цырк ад Валянціна.
17.05 «Парад парадаў» прадстаўляе Вячаслава Малежыка.
18.10 Вялікі фестываль.
18.30, 21.00 Інфарм ТБ.
18.50 «Альфрэда, Альфрэда». Маст. фільм (Францыя — Італія) (з субцітрамі на англійскай мове).
20.30 Спартыўная праграма.
21.20 «Сімфонія танца». Балет на музыку Ж.Бізэ.
22.05 Храм. «Добры агонь».
22.35 Вялікдзень. Урачыстае богаслужэнне. Трансляцыя са Свята-Троіцкага сабора Аляксандра-Неўскай лаўры.

Нядзеля, 14 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Зорачка». Фільм-канцэрт.
8.40 «У светлы Вялікдзень». Тэленарыс.
9.05 «Конан». 16-я серыя.
9.30 Лепшыя хіты MTV.
10.00 «Пераможца». Спартыўная праграма.
10.20 Усё нармальна, мама! Забаўляльная праграма.
10.50 Тураб'ектыў.
11.10 «Усе мы родам з дзяцінства». Брэсцкая вобласць. Частка 2-я.
12.40 Слова на Уваскрэсенне Хрыстова Мітрапаліта Філарэта.
12.55 «Велікодная сябрына». Храмы Зямлі і Душы нашай».
13.25 Вяршыня свету. Тэлегульня.
13.45 Студыя «Акно». «Белая каралева».
14.15 Тэатр у фатэлі.
14.55 Аўта-парк.
15.10 «Вечныя каштоўнасці».
16.10 Радавод. «Вялікдзень».
16.40 «Велікодная сябрына». Святочнае шматгалоссе.
17.10 Мост.
17.35 «Дзікі поўдзень». 10-я серыя.
18.05 «Госці ў хату».
18.15 «Велікодная сябрына». Турнір віртуозаў.
18.45 Вяршыня свету. Працяг тэлегульні.
19.05 Абібок.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Навіны — ТБ.
21.05 Ток-шоу «Карамболь».
21.45. «Маці Ісуса». Маст. фільм.
23.10 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
23.40 Хакей. Чэмпіянат свету. Зборная Беларусі — зборная Латвіі.

ГРТ

6.50 Тыраж «Спортлато».
7.00 Тэлеканал «Пад'ём!»
8.00, 14.00, 17.00, 22.50 Навіны.
8.10 Тэлеканал «Пад'ём!» (працяг).
9.05 «Непуцявыя нататкі».
9.25 Пакуль усе дома.
10.00 Ранішняя зорка.
10.50 З першых рук.
11.00 Служу Расіі! Армейскі магазін.
11.30 Грай, гармонік любімы!..
12.00 У горадзе N.
12.25 Відавочнае — неверагоднае.
12.55 Смехапанарама. Вядучы — Я.Петрасян.
13.25 Прэм'ера серыяла «Меру за меру».
14.20 «Фальстаф». Джузэпе Вердзі ў цыкле «Оперныя гісторыі».
15.15 Аднаго разу.
15.25 Клуб падарожнікаў.
16.10 Рэзерв 3.
16.15 Мультфеерверк: «Легенды вострава скарбаў», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
17.20 Велікодная вячэрня ў Храме Хрыста Спасіцеля.
17.45 Футбольны агляд.
18.15 Песня-96.
18.59 Прэм'ера. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
19.55 КВЗ-96. Першая гульня сезона.
21.50 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месячнае святло».
23.00 Каханне з першага погляду.

Канал «Расія»

7.00 «У гэты дзень...»
7.10 Усяго патроху.
8.00 «Не высечы...»
8.15 Вас запрашае газета «Иностранец».
8.30 Гасцініца дзеда Мазая.
8.45 Першы дубль.
9.00 «Светлае Хрыстова Уваскрэсенне».
9.30 Аты-баты...
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лата.
10.55 Кліп-антракт.
11.00 «Воўк — ізгой Іспаніі». Дак. фільм серыяла «Тайны жывёл».
11.55 Футбол без граніц.
12.25 Кніжная лаўка.
12.55 Віншаванне Патрыярха Маскоўскага і Усяе Русі Алексія II са светлым Хрыстовым Уваскрэсеннем.
13.00, 19.00, 23.35 Весткі.
13.20 Кароткая памяць.
13.35 «Бланш». Тэлефільм.
14.25 Караоке па-руску.
14.45 Імперыя гульняў. «Дзяўчаты на вадзе».
15.35 «Хрустальны палац». Прэм'ера балета Дж.Баланчына на музыку Ж.Бізэ.
16.05 Кола гісторыі.
17.00 «Кранугы», «Аладзін».
17.55 Кліп-антракт.
18.00 Гэты сучасны «Сучаснік». Да саракагоддзя тэатра.
19.25 Фільм Л.Гайдая «Інкогніта з Пецярбурга».
21.05 Аншлаг і Ко.
22.00 Кіра Муратава і Людміла Петрушэўская ў праграме «Перпендыкулярнае кіно».
22.50 У Ксюшы.
23.20 Рэк-тайм.
23.50 Аналізы тыдня.

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. «Паліцэйскі Кэтс і яго сабака». 30-я серыя (ЗША).
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.30 Музычная праграма «Авацыя».
19.00 Серыял па выхадных. «Паліцыя Маямі, аддзел нораваў». 2-я серыя (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.10 Прэмія «Оскар». Дасцін Хофман і Том Круз у фільме Бэры Левінсона «Чалавек дажджу» (ЗША).
23.35 Лепшыя шоу і вар'етэ свету. «Лідо».

Санкт-Пецярбург

7.55 Гэта ваш дзень.
8.20 Гаючае слова.
8.55 Стыль жыцця.
9.00 «Альфрэда. Альфрэда». Маст. фільм (з субцітрамі на англійскай мове).
10.35 «Храм». Светлае Хрыстова Уваскрэсенне.
11.05 Расія. Выбар шляху.
11.35 Ж.П.Бельмандо ў мастацкім фільме «Уік-энд у Зюйдкотэ».
13.35 «Са свету па нотцы». Барбара Хсэдрыкс у Пецярбургу.
14.30 «Залаты ключ».
14.55 Кідайка.
15.40 «Верабей на лёдзе». Маст. фільм для дзяцей.
16.40 «Паглядзім». Анонс праграм.
16.55 Чэмпіянат Італіі па футболу.
19.00, 21.00 Інфарм ТБ.
19.20 Ура! Камедыя. «Дурань» (Францыя).
21.25 Ноу смокінг.
22.10 «Корпус Тарпеда». Маст. фільм.

Віншую дарагую жонку Марыю ЛАКУСТАВУ з юбілейным днём нараджэння. Зычу ўсіх даброт жыцця.
Невядомскі К.

Віншуем з днём нараджэння дачку Наташу, зяця Юру і ўнука Пашу РУТКОЎСКІХ. Жадаем моцнага здароўя, шчасця.
Тата, мама (в. Сінькі).

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Брэсце — 33-640, Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 100.634. Індэкс 63.850.
Зак. № 1730.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12